

Braşovai Lapok

Ára 5 lei

Vasárnap
1932 * január 10

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

7. szám
XXXVIII. évtolyam

Ára 5 lei

Merénylet a japán császár ellen

Tokio, január 8.
Tegnap délelőtt egy koreai kommunista bombát dobott a sétakocsikázó japán császár hintójára. A bomba felrobbant, de a császár sértetlen maradt. A merénylet a tömeg meg akarta támadni, a rendőrök azonban kiszabadították szorongatott helyzetéből. Zsebében egy másik bombát is találtak, amelyet használhatatlanná tettek.

Hitlertől függ Hindenburg újbóli megválasztása

Berlin, január hó 8.
Ismeretes, hogy rövidesen sor kerül a birodalmi elnökválasztásra, miután Hindenburg mandátuma lejár. Az új elnökválasztás sorsát nagyrésztben a Hitler-párt fogja eldönteni, hogy kire szavaz. Hindenburgot természetesen ismét jelölik, Hitlernek azonban a támogatása fejében fontos kikötései vannak.

Ezüstben is fizethetik háborús adósságaikat az államok

Washington, január 8.
Borah szenátor törvényjavaslatot terjesztett az amerikai parlament elé, amely javasolja, jogosítsák fel az adós államokat, hogy az Egyesült Államoknak járó tartozásaikat ezüstben fizethessék. Ugyan csak tegnap szólalt meg Lloyd George is ebben az ügyben, aki az egyik londoni lapban adott nyilatkozatában sokkal tovább megy, mert a háborús adósságok részbeni, viszont a jóvátételek teljes törlesztését is követeli.

A német kormány a jóvátételek végleges rendezését akarja

Berlin, január hó 8.
Tegnap, csütörtökön délután kezdődött meg Berlinben a birodalmi kormány tagjainak továbbá a párisi, londoni és római német nagyköveteknek tanácskozása a jóvátételi kérdéssről. Kiszivárgott hírek és a német főváros sajtójának kommentárjai szerint Németországnak az a kívánsága, hogy a Lausanneba összehívott nemzetközi értekezleten a jóvátételi kérdés megoldására végleges intézkedéseket dolgozzanak ki, mert Németország átmeneti és ideiglenes elrendezést nem hajlandó vállalni.

Sauerwein Kelet-Európa válságáról

Budapest, január 8.
Sauerwein, a Matin külpolitikai szerkesztője csütörtökön Budapestre érkezett és Kelet-Európa válságáról nyilatkozatot adott a budapesti lapok tudósítóinak. Nyilatkozatában a következőket szögezte le:

— Európa gazdasági válságának politikai okai vannak, — mondotta a hírneves francia publicista. — Ha ezeket a politikai okokat kiküszöbölik, elejét veszik a válság továbbterjedésének is. Benez talán soha sem vette annyira komolyan az együttműködés gondolatát, mint most, amikor a dunai államok gazdasági együttműködésének gondolata felvetődött. Olyan terv ez, amelyet egyetlen nagyhatalom féltékenysége sem akadályozhat meg a keresztülvitelben.

Itt említjük meg, hogy a párisi Temps közlése szerint a csehszlovák köztársaság közvéleménye rokonszenven fogadja a dunai államok konföderációjának gondolatát. Ausztriának, Magyarországnak és Csehszlovákiának közös érdeke a gazdasági megegyezés.

Megtörtént a rigai találkozó

Románia és Oroszország képviselői kölcsönösen átnyújtották az egyezmény-tervezeteket

Riga, január hó 8.

Rigában ma, péntek délelőtt megtörtént a történelmi találkozó Románia és Szovjetországnak meghatalmazottja között a megnevezett egyezmény ügyében.

Románia képviselőjében Sturdza rigai ügyvivő adta át személyesen Stomoniakoff orosz megbízottnak a Románia részéről megszövegezett egyezmény tervezetét. Az orosz megbízott ugyanakkor egy

ellenjavaslatot adott át, amelyet Sturdza rögtön letáviratozott a román külügyminiszteriumnak.

Ghica külügyminiszter ma Varsóba utazott, ahol személyesen fogja áttanulmányozni az orosz ellenjavaslatot.

Hír szerint román részről be akarják várni a lengyel-orosz és a litván-orosz tárgyalások kimenetelét és csak azután döntenek a román-orosz egyezmény ügyében.

Nem tréfa, nem humor:

Január 25-ikén ismét összeül a Népszövetség

Sőt a Csiki Magánjavak ügye is a programmon szerepel

Genf, január 8.

A népszövetségi tanács január 25-ikén kezdi meg Genfben 66-ik ülését, amelyen körülbelül 30 nemzetközi fontosságú probléma kerül megvitatás alá. A kisebbségi vonatkozású kérdések közül mindenesetre az érdekli minket közelebb, hogy

újra tárgyalni fogják a Csiki Magánjavak elkönfiskálása miatt beadott petíciót is.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága jóval előbb, már január 11-én megkezdte 44-ik ülését, Tanácskozásai során a Népszövetség pénzügyi bizottsága meghallgatja a tudomásul veszi azokat a jelentéseket, amelyeket a kiküldött szakértők Magyarország és Ausztria pénzügyi helyzetéről készítettek. Ezenkívül természetesen széleskörű viták lesznek a nemzetközi kölcsönökről és a moratóriummal, valamint a jóvátételi fizetésekkel kapcsolatban is.

Valcovici miniszter vette át ideiglenesen az igazságügyi tárcát

Jorga Argetoianu nélkül fog dönteni az igazságügyi tárca végleges betöltéséről

Bukarest, január hó 8.

Az elhunyt Hamangiu igazságügyminiszter bársonyszékét ideiglenesen, mint helyettes Valcovici közlekedésügyi miniszter foglalta el. Ez a helyettesítés politikai körökben igen nagy feltűnést keltett, mert a természetes az lett volna, hogy a helyettesítést a kiváló jogász hírében álló Pop Valér erdélyi miniszter vegye át. Jorga azonban Argetoianu távollétében erőlyes kézzel vette át a parancsnokságot.

Kiszivárgott hírek szerint kijelentette, hogy annak idején Hamangiu is ő nevezte ki, tehát a megüresedett

hely betöltéséről is ő fog gondoskodni, anélkül, hogy ehhez Argetoianu hozzájárulása szükséges volna.

Ilyen körülmények között politikai körökben Radulescu Andrei kinevezését biztosra veszik, annál is inkább, mert Argetoianu még két hétig tartózkodik Párisban, s ennyi idő alatt föltétlenül gazdát kell adni az igazságügyi tárcának, hiszen a helyettesítéssel megbízott Valcovici nem jogászmber. Itt említjük meg, hogy Hamangiu halálával Tutova meggyében ürrül meg egy mandátum, amelynek elnyerésére pótválasztást fognak kitűzni.

Jóvátételi és leszerelési...

Kik képviselik Romániát a döntőfontosságú konferenciákon

Bukarest, január hó 8.

Január végén és február elején két nemzetközi kongresszus lesz. Az egyik a lausannei jóvátételi konferencia, amit január 18-ára tűztek ki. Ezt a terminust azonban a franciák kívánságára minden valószínűség szerint január 20-ra vagy 24-ére halasztják el. A másik nemzetközi értekezlet a február másodikára kitűzött leszerelési konferencia lesz.

A bukaresti külügyminiszterium most állította össze azokat a delegációkat, amelyekkel a fenti két nemzetközi konferencián szerepelni óhajtat. A lausannei jóvátételi konferencián szereplő román delegáció elnöke természetesen Titulescu

lesz, tagja pedig Zauceanu és Savel Radulescu lesznek.

A leszerelési konferenciára két delegációt küld ki Románia: egy katonait és egy polgárit. A katonai bizottság elnöke Samsonovici tábornok, vezérkari főnök, tagjai pedig Dumitrescu Toma tábornok és Stoicescu királyi adjutáns lesz. A polgári delegáció fölött Titulescu parancsnokol, aki két társával együtt Lausanneból egyenesen Genbe utazik. Titulescu mellett Ghica külügyminiszter, Antonide Constantin genfi meghatalmazott miniszter és Petrovici volt kultuszminiszter képviselik Romániát. Sauceanu és Savel Radulescu mint szakértők vesznek részt a konferencián.

A kisebbségi konverzió

Irta: Tanódy Endre

A kisebbség gazdasági élete tízenhárom esztendő után is jóformán különálló terület maradt. A magyarálati bankok eredeti alakjukban éltek tovább és tevékenységüket ugyanazon rétegekben folytatták. Adósaik, üzletfeleik és főként betéteseik ugyanaból a magyar, zsidó és magyar-zsidó népkverekből, illetve gazdaságilag keveredett népből kerültek ki továbbra is, amelyekkel az impérium-változás előtt dolgoztak.

Hasznos és tanulságos lett volna, ha ezeknek a rétegeknek kisebbségi szerkezetű a képviselő megválasztásának buzágalmai közepette arra is szakítottak volna időt és fáradságot, hogy katasztrékkal és statisztikákkal ennek a helyzetnek tiszta képét megrajzolják. Miután ez nem történt meg, a szemmérték, az információ és felbecslés kezdetleges módszereivel élve kell megállapítani, hogy ennek a kisebbségi gazdasági területnek csorbulásai és bővülései egészen jelentéktelenek és nyugodtan elhanyagolhatók.

Elhanyagolhatók különösen a konverzióval összefüggésben, amely ma az ország életproblémáinak élére került és a kisebbségeknek is elkülönített gazdasági sorskérdésévé lett.

A kisebbséghez tartozó mezőgazdák kisebbségi bankoknál vannak eladósodva, a kisebbségi bankokban kisebbségi betévk pénze van elhelyezve. Egészen pontosan: — nem bukaresti kapcsolati intézetek azok, amelyek agrárkölcsönöket ki helyeztek. A bukaresti nagybankok fiókjai és érdekeltségei kezdettől fogva elzárkóztak a földdel kapcsolatlag tárcaváltókkal, visszlezármító árszakkal és utalásokkal foglalkoztak.

A konverzió az a szabadon hagyott része, amely nem kötelező a készülő törvény erejénél fogva, ahol a hitelező hozzájárulásától függ, hogy az adós konverziós kérelme meg legyen szavazva, ezek szerint belső ügyévé válik a maga külön gazdasági életét élő kisebbségnek.

Az eredmény azonban csak részben függ az érdekeltek elhatározásától. Hogy az adósság egyáltalában konvertálható-e, hogy olyan eredeti és természeti-e, aminek a törvényjavaslat szerint lennie kell, azt bizottságok állapítják meg.

Talán senki sem tudja még, hogy végül is hogyan fog a törvény hangzani, de nem tehető föl, hogy a konvertibilitást az érdekeltek határozzák meg, mert az állam igéri — egyelőre igéri —, hogy a konvertált adósságokra kötvényeket bocsát ki, tehát fönn kell, hogy tartsa magának az ellenőrzést a kötvénypiac érdekében.

Le kell előbb győzni az első ellenállást: — el kell fogadtatni a bizottságoknál a bejelentett adósság konvertibilitását. Ha már ehhez a fórumhoz az adós és hitelező egymás ellen harcolva vonul föl, akkor az esetek túlnyomó részében a konverzió elbukott.

Legyünk őszinték és mondjuk ki, hogy ez az, amit ma a hitelező kíván általában és különösen, sőt különösképpen kívánja ezt a kisebbségi hitelező. Az ellenkezőnek ez a többlete a kisebbségi hitelezőnél magyarázható és érthető. A román gazdasági életbe melegen beágyazott román bank itthon van. Kivételes beágyazottságot eltekintve nyugodt lehet fölé, hogy ha csak egy eset van rá, megmentik. Akik a mezők liliomairól és bankjairól az országban gondoskodnak, virasztanak az ő válságuk nehéz éjszakája fölött. A kisebbségi bank árva és idegen és a két helyzet közötti különbséget az ősi bankválságnál számokban is láttuk kifejezve.

A többségi bankok mentésére a kormány és a jegybank háromezer millió lejt adott, a kisebbségi bankok állítólag negyvenet és ugyancsak állítólag harmincat, vagy tízezer lejt. Intézetünk a szelőlőtől is félnék tehát és nincsen módjuk.

ban messzenéző magaslatokba emelkedni, hanem a napigondok porában kénytelenek a fennálló helyzet megóvásáért ügyelni.

Ha ezen vagy a törvény, vagy a hangulatok és irányzatok megváltozása nem fordít, akkor a kisebbségek konverziója elbukott.

Meg kell egy pillanatra állni és meg kell gondolni, hogy ez mit jelent. A gazdasági és politikai erőviszonyoknak eltolódása megindított egy bár lassú, de biztos kimeneteli folyamatot: — a kisebbségek alól lassan, de biztosan elvonódik a föld. Ha a kisebbségek konverziója elbukik, akkor az áradás erejével sodorja majd el a földet és tömegesen hordja át ez a felduzzadt folyó a túlsó partra. A többségi nemzet birtokállományához. Ezt nem lehet nem látni és ezt nem szabad elhallgatni. Vagy sorozatos konverzió, vagy sorozatos árverés, ez bizonyos. És az is bizonyos, hogy az árverési verő nem kisebbségi lesz, ha csak nem ritka kivétellek.

Senki sem gondol naivitásokra és nem hiszi, hogy a betevők és más bankhitelezők heterogén tömegét rábeszéléssel meg lehet majd nyerni annak, hogy nemzetpolitikai altruizmusból közvetlen érdekei általános szempontok alá rendelje, hogy lemondjon a pénze fölötti azonnali rendelkezésről és azt lekötöni hagyja.

De igenis lehetséges, mert elengedhetetlenül szükséges szervezetet adni a kisebbségi adósoknak és a kisebbségi betéteseknek, hogy propaganda és tanácskozás alakjában utat keressenek a közös felé; — életben tartani az adóst és a követelést. Kétségekkel kényes kérdések ezek, de valahogyan műszavakba burkolva mégis meg kell mondani, hogy a konverzió elgáncsolása nemcsak az adós vesztét jelenti, hanem a hitelezőjét is. Hogy jó megfontolandó, vajjon nem többet ér-e a banknak is, a betevőnek is, ha a követelések kötvény alakjában mozdulnak meg, mintha megmozdul maga a föld és a bankok kötvények helyett tele lesznek majd mezőgazdasági ingávalakkal, amelyeknek értékével és jövőbelmezőségével ma már mindenki tisztában van.

Kivételes idők, katasztrófális helyzetek rendkívüli erőfeszítésre kell, hogy képesítsenek, mert különben jönni fog a „nagyserű halál.”

Kisebbségünk létező és létesítendő szerkezeteinek és szerveinek mozgásba kell jönniük ezekben a sorsdöntő hónapokban és megoldás felé kell nézniük.

A kisebbségi bankok betéteinek több mint a fele már kiment a lefolyt esztendőben. Hol van ez a pénz? Miért nem lehetne szorgalmas, jó összehangolt propagandával megkísérlni, hogy ezek a bujdosó milliók vállalják, hogy jónak és előnyösnek tartásuk vállalni a kötvények felvásárlását? A világpiacra minden nagy kibocsátás tisztán propagandának az eredménye. Mindenki veszi, amit a bankárja ajánl és köztudomású, hogy minden olyan kibocsátás, amit a nagy kezek elindítanak, tulajjegyzéssel sikerül.

A még bennmaradt — és ha még be nem is fogyott de már dermedező betétek — ugyanilyen egyhangú meggyőzősegi hadjáratot miért nem volna megkezdhetők a gondolatnak, hogy jobb ma egy kötvény, mint egy felmondás?

Ha egy ilyen megmozdulás eredményeképpen kisebbségünk bejelenthetné a pénzügyminiszternek, hogy felveszen három milliárd értékű kötvényt, egészen bizonyos, hogy szóba állana és keresné a módját, hogy ezeknek a kötvényeknek a további mobilizálásához segítséget adjon.

Ma még éppen a megfordított örekvések jegyében állunk. A remegő és szorongó adósok kívül mindenki a konverzió ellen van. Ha az érvényben lévő átmeneti moratóriumra mer valaki hivatkozni a hitelezőjénél, főként a hitelező banknál, terror és fenyegetés jön rá válaszképpen.

Hogy lesz ez még másképp is, hogy tisztességes ember nem él ilyen jogokkal, hogy vannak kényszerítő eszközök és egész további sora az anyagi és erkölcsi megfélemlítésnek.

Igaz, hogy a természetes és mesterséges bizonytalanságnak ezekben a kiűzött heciben a bankok is irányt vesztek és semmi másra nem gondolva kénytelenek a status-quo fenntartásáért viaskodni. De ez nem lehet ok arra, hogy a helyzet egészének és jövő kifejlődésének nyugodt áttekintéséről és megvizsgálásáról lemondjunk. Bármennyire is hihetetlen volt a konverzió a maga abszurditásában az első pillanatokban, ma mégis itt van és az által, hogy itt van, minden más ideát és meroldást kiszorított. Tehát csak vele, csak általa lehet kihontakozni az egész országnak is és a kisebbségeknek is.

A konverzióval meg kell békülni és a konverziós mentőkötelet meg kell ragadni, mert különben elmerülünk.

Nyugdíj nincs, új nyelvvizsga van

Augusztus 22-én ismét vizsgázni fognak a kisebbségi tanárok

Bukarest, január 8.
A közoktatásiügyi minisztérium az inspektorátusoktól beérkezett jelentések alapján és azokra való hivatkozással az alábbi rendeletet adta ki:

Tekintettel arra, hogy a kisebbségi tanárok részére tartott eddigi román nyelvvizsgákon a vizsgázató bizottságok azt a meggyőződést szerezték, hogy

a vizsgára állott tanárok közül még mindig számosan akadnak olyanok, akik a román nyelvet nem beszélik jól. a közoktatásiügyi minisztérium új nyelvvizsgát rendel el és tűz ki a kisebbségi tanárok részére.

Az új vizsga időpontja 1932 augusztus 22 és 30 között lesz. Helyét később jelöli ki a minisztérium.

Mit műveltek az aradi feketeszeszinspektorok

Arad, január 8.

Az aradi rendőrség — mint ismeretes — megvesztegetés gyanúja miatt letartóztatta Zarma Zafirt és Placha Achét, a földművelésügyi minisztérium tisztviselőit, akik mint feketeszesz inspektorok jelentek meg Aradon.

A két tisztviselőről kiderült, hogy a gyanúsított üzemeknél gyors egymásutánban több helyen hajtották végre. Kozma Albert radnai szeszgyárostól, aki újabb szeszgyárat akart létesíteni, 30–30 ezer lejt vettek fel, amit a gyáros azonnal ki is fizetett. Az inspektoroknak feltűnt a gyors fizetés és azt hitték, hogy az ügy

hátterében feketeszesz tervek lappanganak. Időközben azt is megtudták, hogy a Kozma gyárnak egy Neumann nevű beltagja is van, akit a báró Neumann család rokonának vélt, gazdag embernek tartottak.

Ismét rátörtek tehát a gyárra és bár Neumannnak az említett családdal semmi kapcsolata nincsen, mégis sikerült 150.000 lejjel megrakódva távoznia tőle.

Radnáról Temesvárra tette át székhelyét a két agilis inspektor, ahol a Friedmann-féle szeszgyárra vetették ki hálójukat. Szépen szaporodó tőkéjüket itt ismét sikerült 60.000 lejjel növelni.

Az eljárás folyik.

Szeiler Irén temesvári manikűrös kisasszony meghalt huszonhat éves korában

A halál oka: A temesvári betegségélyző pénztár

Temesvár, január 8.

A Betegségélyző Pénztár temesvári fiókjánál állandósult jogsokas lett az, hogy a betegeket meg sem vizsgálják. Látni elküldik és másnapra rendelik be orvosi vizsgálat végett. Másnap és holnap pedig ez a játék kezdődik újra elől.

Az a hallatlan és hosszú ideig megvartatlan felelőtlenség, amellyel a temesvári betegségélyző a tagjait kezeli, most egy viruló fiatal életet követelt áldozatul.

Az áldozat Szeiler Irén 26 éves manikűrös kisasszony.

Elpusztult irtozatos szenvedések között azért, mert a betegségélyzőben 9 napig kereszttől bolondították azzal, hogy megvizsgálják és gyógykezelés alá veszik.

A szerencsétlen fiatal teremtsnek két héttel ezelőtt pattanás keltekezett a jobb fülében és amikor jelentéktelennek látszó baja fájdalmakat kezdett okozni, elment annak rendje és módja szerint a betegségélyzőbe. Itt a leányt ide-oda küldöztették, senki sem volt hajlandó megvizsgálni. Végül is azt mondták neki:

— Jöjjön holnap!

Szeiler Irén tehát másnap ismét elment a betegségélyzőbe. Most már rákiabáltak:

— Mit zavar minket ilyen jelentéktelen pattanással? Menjen csak nyugodtan haza, elműlik az agától is.

A jelentéktelen pattanás azonban igen fenyegetően kezdett viselkedni. Szeiler Irén füle borzalmasan eltorzul: és elviselhetetlen fájdalmakat okozott. Abban a kozmetikai szalonban, ahol dolgozott, a lány állandóan jajgatott és nyöszörgött fájdalmai miatt és amikor már egészen tűrhetetlen lett a fájdalom, smét elment a betegségélyzőbe.

Az embertelen komédia elől kezdődött. Megint csak másnapra rendelték be és amikor elment egész délelőtt megváratták, majd elküldötték.

Ez a tortúra kilenc napig tartott.

Most már a beteg feje és nyaka is eldagadt. A tizedik nap délelőttén munka közben összeesett. Beszállították a Zánati

szanatóriumba. Itt természetesen megvizsgálták és megállapították a borzalmas diagnózist: *Vérmegezés!*

Szeiler Irén azonnal megoperálták, de a műtét már nem segített rajta. A vérmegezés már annyira előrehaladt, hogy az orvosok csak kimulását könnyíthették meg fájdalomcsillapító szerekkel.

Néhány nap múlva Szeiler Irén irtozatos szenvedések között meghalt.

A betegségélyző pénztár hanyagsága miatt majdnem erre a sorsra jutott Ciorescu Tódor, kertészeti munkás, akinek csak két ujját kellett elvesztenie. Ciorescu munka közben sáros szerszámmal megsértette a kezét. Azonnal elment a betegségélyző pénztárhoz.

Gorombán ráripakodtak:

— Mit zaklat minket ilyen semmiséggel?

Az a „semmiség” azonban Ciorescunál is komolyra kezdett válni. A seb környéke igen fájdalmas lett, elgennyesedett. Elment tehát újra a betegségélyzőhöz. Hiába ment: elküldték. Harmadnap megérték, hogy majd a következő napon megvizsgálják. Végre a hatodik napon valóban orvos elé került. Vérmegezést állapítottak meg az ő esetében is és erre beszállították kórházba. Sörült kezének két ujját azonnal leamputálták és Ciorescu 14 napig feküdt lázasan, eszméletlenül, amíg erős szervezete végre győzedelmeskedett a borzalmas betegség fölött.

Ciorescu most pert indított a betegségélyző pénztár ellen, mert kétségtelen, hogy az ottan rendszeresített bűnös könyvelőműködés következtében veszítette el kegyelműsége kérges kezéről két ujját. És bizonyos, hogy a bíróság igazat is fog neki adni. Szeiler Irén azonban már a sírban fekszik és nem követelhet jóvátételt a betegségélyző pénztár bűnösitől.

Elpusztult fiatal léte legfeljebb borzalmas momentum lehet, amely az arra illetékes hatóságokat arra figyelmezteti, hogy a betegségélyző pénztár temesvári fiókját kicsit talán mégis meg kellene rendszabályozni.

Ifi. K. E.

Antinevralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migren idegzsákák sиб ellen Csakla eredeti csomagolásban áru-sitják Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (orv. tyában) van.

Kapnató

gyógyszertárakban és drogériákban SzF 17171

Ákom-bákom

Messzelátó öregember újságot olvas. Egyre távolabb tolja magától, mintha szennyesnek tartaná, mintha utálná, mintha ezt mondaná: „Távolodj tőlem, betű, világ, minden, már nem kellesz.”

★

A villamoskalauz hétköznapi ismertetlenek közt utazik, akik öneki csak egy fogalom: az „utas” s akinek ő csak egy „szám”: az a szám, melyet sapkáján visel.

Vasárnap délután megoáltozik a helyzet.

Ilyenkor az a társadalmi osztály, melyhez tartozik, felszabadul, munkaszünet van, kimenős cseleddányok jönnek-mennek, néha egy egész villamos is megtelik velük. A kocsiiban nyájas duruzsolás, kacarászás hallik, megjegyzések, célzások röpködnek, melyeknek központjában a kalauz áll, aki mosollyal bajsún szolgálja ki ismerős közönségét.

Mi, akik ide tévedünk, azt érezzük, hogy idegenek vagyunk s noha megoáltottuk jegyünket, nincs jogunk résztvenni ezen a családi, falusi, vidéki batybálon, igyekszünk is minél előbb leszállni, hogy ne zavarjuk kedves együttlétüket. Ezek az emberek a kalauzt, aki földijük, barátjuk, sógoruk-komájuk, vagy ölegényük, a házigazdájuknak tekintik ebben a mozgó, népes szobában s nem egyszer tovább utaznak pár megoáltoval — a szakasz-határon belül — hogy elegendjenek szíves marasztalásának, aztán inkább gya'og bandukolnak vissza utjuk céljág, ezt az áldozatot hozva a Barátság, vagy a Szerelem oltárán.

★

Egy kéregetővel már a béke éveiben a lehető legjobb barátságban voltam. Miből állott barátságunk? Abból, hogy ő kért, én pedig adtam.

Nem tudom pontosan, mikor kezdődött közvetlen, kedves, igazán idillinek nevezhető kapcsolatunk, csak arra emlékszem, hogy föltétlen bizalmával ajándékozott meg s bárhol, bármikor hozzáim fordult, pillanatnyi segélyért, pár fillérért. Otthon, lakasomon, az utcán, telefonfülkében, fogorvosi várószobákban, boltokban, főútonokban, pendőglóbkben, kávéházakban, reggel, délel, este, éjjelkor és éjjel után egyszerre fölbukkant valahogy és megkönyörözött, én meg siettem segíteni, amint tőlem lett, nem tűntetörn, de nem is titkolódzva, nem ocsmány érzelmességgel, hanem úgy, ahogy illik: gyorsan, üzlelszerűen, tárgyilagosan.

Mindezzel korántsem dicsekszem. Sőt éppen panaszkodni akarok. Tudnillik körülbelül egy éve rácszméltem, hogy a kéregető többé nem vesz igénybe. Ha találkoztam vele valahol, egyszerűen tovább haladt. Nem köszönt. De azelőtt se köszönt soha.

Eleinte azt hittem, hogy tévedek. Sajnos, nem tévedtem. A kéregető tényleg „elejtett”. Akkor bizonyosodtam meg efelől, mikor multkor a kávéházi törzsasztalnál pégiégkérgette valamennyi barátomat, aki ott ült velem, engem azonban szándékosan kihagyott.

Mi lehet ennek az oka? Talán megsértődött palamin s most emiatt büntelt? Vagy ellenkezőleg, sajnál, hogy annyiszor háborgatott, időt hagy, hogy erőt gyűjtsek a további adakozásra, ugatolatlala termőfődjét, mint jó gazda, hogy azután annál dusabban teremjen?

Akárhogy is van, nekem egyre jobban fáj ez a mellőzés, ez az elhanyagolás. Úgy érzem, hogy nem szolgáltam rá. Annyi éven át megszoktam, hogy adhasak neki s most — mi türes-tagadás — hiányzik.

Olykor kísérletet teszek, hogy vissza-szerezem régi jogaimat. El-elsétalok előtte, párok, mosolygok, kacérkodok. Mindhiába. Nem könyörül rajtam. Azért se vesz észre.

Az is megfordul fejemben, hogy beszél-nem kellene vele, hogy meg kellene kér-nem. De ez halásköri összeütközés volna. Végre ő a kéregető. A kéregetőtől semmit se lehet kérni. Még azt se lehet kérni tőle, hogy ő kérjen palamit. A kérdés — úgy látszik — pégiékp megoldhatatlan. Nem tehetek egyebet, mint hogy bölcsen és szerényen belenyugodjam a változhatatlanba.

Kosztolányi Dezső

A legkomikusabb

A legkacagtatóbb

A legmulattatóbb

A legvidámabb

NÉMET FILMOPERAETTE

Charlotte Susa és Félix Bressart-tal: Önagysága és a sofför

HOLNAPTÓL A BRASSÓI MODERN MOZGÓ-ban!

Südoszt-Europa

Ahogy egy német tudós német szemszögből látja Délkelet-Európát

Aktuális könyv a dr. Walter Hoffmann freiburgi bányászati főiskolai tanáré. Eppen jókor ért meg az ugynevezett Balkán-államokat, amelyek gyűjtőnéven Délkelet-Európának nevezik, mikor az európai probléma megoldásának egyik feltétele. Középeurópában a másik, hogy Románia, Jugoszlávia, Bulgária, egymást kiegészítő, egymást támogató gazdasági szövetségben egyesüljenek, s ezzel egyik erős oszlopát adják a készülő, vagy legalább is áhi-tott Páneurópának.

Hoffmann Walter könyve csupán a román, jugoszláv és bulgár államokat öleli fel, de ezekről aztán, mivelhogy, mint mondja, Németországban még kevésbé ismerik, — annál behatóbban ír. Földjükről és népeikről, alkotmányukról és parlamentjükről, kulturális, gazdasági és pénzügyi helyzetükről — a multjukkal és egymással is sűrűn összehasonlítva — kimerítő képet ad, ugy.

De nemcsak ismeri, hanem bizonyos tekintetben elfogult is, ha nem a román állammal, de az itteni viszonyokkal és vezetőférfiakkal szemben. Az a körülmény maga, hogy Jorga kisebbégi miniszteriumot állított és vezetőjének Brändsch Rudolfot választotta, már meghatott hódolatra indítja, mintha a kisebbégi problémára kedvezőbb volna egy flancos szemlényvesztő, érdemileg impotens hivatal, mint a minoritások jogainak gyakorlati méltánylása. Hoffmann ur könyvében hiába keressük az aláhúzását annak a ténynek, hogy a kisebbégi jogok, iskolázás, anyanyelv, egyenlő teherviselés, székely és szász autonómia stb. még csak várják a méltó elbárást, s ép a mai kormányzat alatt a takarékoság, pénzügyi egyensúly örve alatt a kisebbiségek, — elsősorban a magyar, — végzetes visszaszorítást szenvednek. A német közvéleménynek, melyet a professzor ur helyesen akar informálni, ezekről is tudomást kellene szereznie, kivált, ha az egykori „magyar elnyomás”-t, svábok erőszakos magyarosítását, stb. bizonyos kéjjel idézi fel, hogy mentse, igazolja, értékelje a román kormányzatot.

Ugyanez az elfogultság, melyet szerényen azzal leplez a derék német tudós, hogy forrásai nem minden tekintetben megbízhatók, teljesen felejteti, hogy a romániai szászoknak is mily súlyos sérelmeik vannak közigazgatásban és iskolázásban, s hogy a magyar impérium alatt sokkal nagyobb autonómiát és előnyöket élveztek — nyelvhasználat, elhelyezkedés, állami támogatás, stb. terén, mint ma. Mintha Brändsch Rudolf minisztersége mindent pótolna, ellenben ezt a nagy sikert és dícsőséget nem pótolná semmi!

Egy fontos kérdésben azonban Hoffmann Walter dr. mégis habozás nélkül azt az álláspontot hangsúlyozza, melyet Románia kisebbiségei, — jogaik határozottabb védelmében — kezdettől elfoglaltak, s amit a hatalmi szovinizmus mindig tagadott, hogy tudniillik Románia nem nemzetiségi állam. Szórol-szóra idézzük idevonatkozó megállapítását:

Nincs még egy területe a világnak, ahol oly sokféle faj élne együtt, mint Délkelet-Európában. Itt — szemben a nagy államok nemzeti jellegével — mintapéldányait találjuk a nemzetiségi államoknak. Délkelet-Európa minden negyedik polgára kisebbégi. Romániában még kirívóbb ez a tény. Több, mint harminc száztáka a lakósságnak, (Hoffmann ur csak tíz száztálek magyart ismer el, a 18 millió lakosból, holott jóval felül vagyunk, kivált, ha értéke, meggyőződése szerint zavartalanul vallgatja mindenki a hozzátartozóságát, a kettőmillió is), kisebbégi.

A Südoszt-Európa a román alkotmánnyal is foglalkozik s főelvének. — a szabadságlv háttérbeszorításával — azt a szolidaritást emeli ki, mely fegyelmész és emberiség tesz. Sajnos, ez a gyönyörű elv, melyet nyilván a legjobb szándék tüztött ki vezetőcsillagul, éppen a kisebbiségekkel való bánásmódban nem érvényesül, mert, bár merő diszciplinából újságokat el is koboznak, s még el sem ítélt újságírókat idézik, s elővezetés helyett letartóztatnak és napokon keresztül fogságban tartanak, viszont a humanizmust abban a meghatott fegyelmében élik ki, ahogyan a kisebbégi lélek és iskolamesterek államsegélyét az éhértésig lecsökkentik, ahogy a jobbára kisebbégi nyugdíjasokat utcai demonstrációkra és koldulásra kényszerítik, s ezer meg ezer vasutat s más kisebbégi tisztviselőt, ok és jog nélkül, állásából elbocsátanak. A szolidaritásnak ezt az alkotmányos minőségét nem fogta fel kellő-

képpen a tudós német professzor, mint ahogy Jorga ur sem, a tudós román professzor. Egészen új embereknek és új időknek kell következnük, hogy az egyébként szépen és nemesen elgondolt román alkotmány élő valósággá és az ország minden polgára számára a polgári öntudat biztossága, szabadság és szeretet forrása legyen. Ha a délvidéki svábok (és tán szászok is), akik Hoffmann szerint regermanizálhatták magukat, el vannak ragadtatva a fegyelmész és humanizmus útján érvényesülő emez alkotmánybeli szolidaritástól, ám legyenek boldogok, de mi teljes szabadság, teljes jogegyenlőség és teljes igazságosság nélkül a rendszert alkotmányosnak és a kisebbiségek jogait méltánylóknak el nem ismerhetjük.

A könyv, melynek érdemes szerzője Brassóban ma előadást is tart, Lipcsében, a Wolfgang Richard Lindner-cég kiadásában jelent meg.

Panamaelhárító központ létesül Bukarestben

Új hivatal a közszállítási visszaélések adminisztrálására

Bukarest, január hó 8. A pénzügyminiszterium elhatározta, hogy a miniszterium kebelében új hivalt állít fel,

amely a hivatalok részére történő közszállítások szükségleteit állapítja meg és egyben ellenőrzi azoknak lebonyolítását is.

Ennek a hivatalnak lesz kötelessége az is, hogy a csaláson ért közszállítók és a panamista közhivatalnokok ellen megtegye a bünvádi feljelentést, és a bíróságok előtt az államkincstárt képviselje.

Az előnyömuló japánok Peking meg-szállására készülnek

Moszkva, január 3. A japán csapatok Csingtauból előrenyomulást kezdtek. A tiencsini helyőrséget tüzérséggel erősítik

meg, azonkívül kellő számú repülőgéppel látják el. Minden jel arra mutat, hogy Japán ezekkel az erőikkel megszállja Pekinget.

Elég volt a politikai pártok handabandázásából

A temesvári gyárosok, iparosok és kereskedők önálló szervezetbe tömörülnek

Temesvár, január hó 8. Az egyre nehezebbé váló gazdasági viszonyok a Bánság fővárosában is egyre erősebben éreztetik kellemetlen hatásukat. Régi és gazdag kereskedők, szilárdnak hitt iparvállalatok és üzemek küzdenek a legsúlyosabb anyagi válsággal az általános gazdasági összeroppanás következtében. Ez a helyzet kényszerítette arra a Bánság fővárosának kereskedőit, iparosait és gyárosait, hogy tisztán és kizárólag gazdasági érdekeik védelmében egy olyan új tömörülést hozzanak létre, amely a politikai szempontok teljes kizárásával ugyan, de a politika eszközeivel igyekszik megvalósítani a gazdasági célkitűzéseket.

Az új alakulat neve: Temesvári Gazdasági Tanács lesz. Legközelebbi programja az, hogy önálló listával induljon a közösi választási harcra és társadalmi súlyának megfelelő helyet biztosítson a városi tanácsban. Természetes, hogy ez a tulajdonképpeni szakmai alakulat rendkívül meggyőri a politikai pártok sorait s éppen azért a politikai pártok nem üdvözlik valami nagy örömmel a kereskedők, gyárosok és iparosok akcióját.

Kinek az arca bíru' ezért?

A nyugdíjas halott felesége öt napig feküdt a ravatalon,

mert nem volt pénz a temetésre

Kolozsvár, január 8. Az állami fizetés és nyugdíj, amely a régi jobb időkben a polgári biztonság záloga volt, mostanában egyre gyakrabban válik keserű tragédiává és megrázó dráma kuforrásává. Az alábbiakban is egy csendes és szivbemarkoló tragédiát mond el kolozsvári tudósítónk lakonikus telefonjelentése:

Sajtos Tivadar nyugdíjas vasutas felesége december 28-án tüzugyújtás közben súlyos égési sebeket szenvedett. Az idős asszony az égési sebek következtében 24 óra múlva kiszorult. El kellett volna temetni. A nyugdíjas vasutas házánál azonban egy fillér sem volt, honnan is lett volna, amikor a pénzügyigazgatóság már hónapok óta nem adott egy fillér nyugdíjat sem. Sajtos elment a pénzügyigazgatóságra és minden illetékes tisztviselőt végigrimádkodott, hogy a váratlan halála való tekintettel adják ki a nyugdíját. Pénz ugyan nincs (?) a pénzügyigazgatóságon, de van — rend! Sajtos Tivadart elküldötték azzal, hogy nem fizethet ki a nyugdíját. Sajtos hiába rimádkodott, mert a rend győzött a tragédia fölött.

Pénz hiányában öt teljes napon keresztül hevert hevenyészett ravatalon a tragikus sorsu öreg asszony holtteste, végül is úgy tudták eltemetni, hogy az egyik temetkezési vállalat tulajdonosa megszajnálta a kétségbeesett embert és a nyugdíjkiutazás ellenében eltemette a halottat.

Kicsi csepp ez a mérhetetlen nyomorúság tengerében. De mégis hangosabban és érthetőbben beszél, mint azok a rózsaszínű nyilatkozatok, amelyekkel a kormány felelős tényezői egészen felelőtlenül telehalandzsázzák a külföldi satót...

Tőzsde

1932 január 8.

Zürich (nyitás): Berlin 121.75, Amsterdam 205.50, Newyork 512 és fél, Áromnyed, London 17.42 és fél, Páris 20.10 és fél, Milánó 26.07 és fél, Prága 15.8, Budapest 90.02 és fél, Belgrád 910, Bukarest 308, Varsó 57.45, Bécs —.

Hangszer az ORION 7050 sz. 5+1 csőves Európa vevő Csak egy ilyen készülék tudia élvezetessé tenni a hosszú, unalmas téli estéket A legkisebb gyermek is tudja kezelni, mert csak egy gombot kell elforgatni és a kívánt állomás kristálytisztán hatol nas hang-erővel jelentkezik. A hangkvalitást garantálja a beépített Európa hírv. ORION dinamikus hangszóró.

200—2000 m hullámhatár. Antenna földnélküli vételi erősség

Pompás forma. Ez kell Önnek.

Kapható bármely szaküzletben.

ORION-7050

Meghalt

a Magyar Ébredők Egyesületének elnöke

Budapest, január 8.

Budai Dezső, a Magyar Ébredők Egyesületének elnöke, ma reggel hirtelen meghalt. Budának, mint a fajvédők vezérének nagy szerepe volt az 1919—20-as években.

Hétmillió fizetése képtelenség Temesváron

Temesvár, január hó 8.

A nehéz gazdasági helyzet új áldozatot követelt Temesváron. A régi és nagy tekintélynek örvendő Silesia posztó és szövetség fizetése képtelenséget jelentett és kényszerregezséget kért a törvényszék. A cég kinnlevősége meghaladja a 10 millió lejt, amivel szemben adósságai 7 millió lejre tehetők.

A kényszerregezséget kért cég tulajdonosnője, a brassói származású Ascher Henrikné, aki 2 évvel ezelőtt költöztette cégét központját Brassóból a Bánság fővárosába, abban a feltevésben, hogy az ottani gazdasági helyzet mégis biztatóbb.

1 milliárd 800 millió új váltópénzt veretnek

Bukarest, január 8.

Csütörtökön a pénzügyminiszteriumban népes értekezlet volt, amelyen megjelentek a miniszterium referensei is. Az értekezleten Anghelescu bankkormányzó elnökölt.

Anghelescu előterjesztésére kimondták, hogy az államnak újabb 1 milliárd 800 millió új váltópénzt kell veretnie, egyrészt a régi 100 lejesek kivonásával teremtett hiány pótlására, másrészt pedig azért, mert a közel jövőben be kell vonni azokat az érmekeket, amelyeken Mihály nagyvajda képe van.

MÁRCIUS 14-ÉN KEZDŐDNEK A SZOROZÁSOK. Bukarestből jelentik: A hadügyminiszterium rendelete értelmében a sorozások az egész országban március hó 14-én kezdődnek.

ERKÖLCSI BIZONYÍTVÁNYT KELL VINNI A TANULÓKNAK AZ UNNEPI SZÜNET UTÁN. Bukarestből jelentik: A közoktatásiügyi miniszterium rendeletet adott ki, amelynek értelmében minden tanuló, amikor a karácsonyi szünet után, hétfőn, január hó tizenegyedikén, ismét megjelenik az iskolában, erkölcsi bizonyítványt tartozik vinni arról, hogy rendesen viselkedett-e a szünet alatt. A szülők tiltakoznak a rendelet ellen, mert az illetékes hatóságok nem képesek a sok ezer bizonyítványt kellő időben kiállítani. A rendelet a liceumistákra vonatkozik.

HAVAZÁSOK KÖVETKEZTEBEN KOLÓZSVÁR KÖRNYÉKÉN CSAK NEM FELJESZEN SZÜNETEL AZ AUTÓBUSZFORGALOM. Kolozsvárról jelentik: Az újévi havazások miatt Kolozsvár és a vidéken lévő városok között az autóbusszforgalom teljesen megakadt. Dés és Kolozsvár között az autóbusszok csak Csákbiborog közlekedhetnek, Kiskapus felé pedig már öt nap óta szünetel minden forgalom az országutakon. Egy napon keresztül szünetelt az autóbusszforgalom Mács felé is.

NEM GYILKOLT NEIDENBACH IRÉN. Temesvárról jelentik: Neidenbach Irén postatisztviselőnő, aki ellen az a gyanu irányult, hogy újszülött gyermekét megfojtotta, súlyos állapota miatt még mindig nem sikerült kihallgatni. A törvényszéki orvos felboncolta a csecsemőt és megállapította, hogy halva jött a világra. Gyermekgyilkosság vádjá így tehát nem forog fenn.

„OLLA”
GUM. . ?
Gyógyien az „OLLA” névr. 1

Modern Mozdó BRASSO Tel 518

Ma, nénieken utolára DUPONT zse nialis rendezésú pazar kiállítású német meszőlőmestégre

Salto Mortale

Anna Sten a főszerepben. Magyar feliratok. Western beszédűgép.

Holnap, szombat d. u 3—5-ös nagy matiné „DOLLY MACHT KARRIERE”

német beszédű és éneklő kóroperette. Helyárak 10 és 15 lei.

Védje meg bőrét

NIVEA-CRÈME által

a zord és hideg időjárásból, hogy ne legyen repedezett és érdes. Dörzsölje be bőrét esténként, lefekvés előtt, alaposan Nivea-krémmel. A szövetek fiatalosan feszülnek, a bőr aktív lesz és megerősödik; szél és időjárás többé nem árthatnak neki. De dörzsölje be nappal is, mielőtt kimenne a szabadba, arcát és kezét Nivea-krémmel. Nem hagy semmi fényt és azt a friss-egészséges, fiatalos kinézetet adja, amelyet valamennyien oly nagyon szeretünk.

Nivea-Crème: Lei 16 oo-72.oo

Belersdorf & Co., S. A. R., Braşov, Strada Julius Maniu 39

A nap

HAZAFFYASSÁG

A jobboldali, szélsőséges, nemzeti alapon álló bukaresti sajtó megfújta a riadókürtöket, mert a hazára nézve veszedelmesnek látja a román-orosz egyezkedést. Ezek a hazaffyas orgánusok, melyek csudálatos logikával többre becsülik a hadiállapotot, mint a békés, szerződéses viszonyt, főképpen Bessarabiát féltik a szovjettől, mely e furcsa, sőt mondhatnánk szomorú tartományra való jogigényéről semmiféle egyezség ellenére sem akar lemondani.

Lám, ilyen az ordibáló honfiai aggodalom! Mely csak akkor félt, csak akkor becsül és szeret egy országrészt, csak akkor látja helyzetét veszélyeztetettnek, bizonytalanának, megvédelmezendőnek, ha attól tart, hogy esetleg idegen katonák jöhetnek, akik a szurony durva erejével megváltoztathatják a mostani népszuverénitást határait. De különben!

De különben a Hon forrón szeretett, nagy-rabcsült darabját gyarmatnak tekintik, a mely csak arra jó, hogy...

„Ennek a tartománynak, ámbár az országnak ötödrészt jelent, nincs egyetlen képviselője sem a kormányban, még csak egy szerény államtitkára sem. A parlamentnek mind a két házában mindössze 12 besszarábiai ül. Egész Bessarabiában nincsen egyetlen besszarábiai prefektus sem. Valamennyi szolgálaton kívüli tiszt, akiket a kormány szükségesnek tartott, hírhedt „erős kéz” céljából küldött ide e terület igazgatására. Kisenevnek, a székvárosnak a helyzete különösen érdekes. A besszarábiai miniszter: regáti. Az államtitkár: regáti. A minisztérium főtitkosa: regáti. A prefektus: regáti. A város polgármestere: regáti. A rendőrség vezetője: erdélyi. Az adófőnök: regáti.”

Ne a rigai egyezkedés miatt aggódnak a hazaffas lelkek s ne azért fujja nagy keservesen a honfiai fanfárt az ágyu- és repülőgépgyárak benső öröme a nacionalista sajtó, hogy a szovjet és Románia között esetleg nem lesz háború.

Hanem azért, amit a fenti memorandum sirt el a kormánynak.

Amely memorandumot nem az ellenzék szerkesztette és nem a besszarábiai orosz kisebbség állította össze, hanem a tartomány román vezetői s amelyeket nem kisebb emberek irtak alá, mint Sergin Nița, volt miniszter, a jelenlegi kormánypárt tagja, Vladimir Cristă, a jelenlegi kormány képviselője, Pelioan János, a nemzeti parlaspárt volt minisztere és minden politikai párt vezető embere.

A legélesebb párharcok idején egységbe forrottak Bessarabia vezérei, hogy megmentsek e szerencsétlen tartományt.

Nem a külső, hanem a belső ellenségtől.

A dobverő hazaffyak ne a szovjettől félsék Bessarabiát, ne háborúra készüljenek, hanem készüljenek a békére. Nem elég elfoglalni egy tartományt, hanem meg kell hódítani a lelkét is, amint Franciaország presztízse, jogrendje, kulturája, szabadsága, felvilágosultsága meghódította egykoron a német Elzász-Lotharingiát.

Egyszer egy angol miniszter a porosz uralom alatt átutazott Elzászon s megkérdezte valamely paraszttól, mi a nemzetisége?

— I' bin e Françoise geboren!

Beszélni csak németül tudott. De franciának vallotta magát.

A honfiak ne tekinték gyarmatnak Bessarabiát s ne erőszakoljanak ki olyan helyzetet, hogy Goga a parlament szószerűleg legyen kénytelen kijelenteni:

— Erdély árva gyermeknek érzi magát!

Hagyják fel a csendőrs, börtönös „erős kéz”-politikát, a kolonizációs rendszert, a kultúrzonát s mindenfajta elnyomást. Ehelyett törekedjenek arra, hogy ha majd egy angol miniszter átutazik Bessarabián, s megkérdez egy orosz parasztot, mi a nemzetisége, ilyen feleletet kapjon:

— Ia ragyilsza rumunom!

Szabadságot, jogot, igazságot, kulturát, egyenlőséget!

Ne pedig önkényt és háborút, hazaffy urak...

ERKÖLCSRENDÉSZET

A Jorga vezetése alatt álló közoktatásügyi minisztérium körrendeletet bocsátott ki az iskolákhoz, hogy amennyiben a diákok és diákasszonyok nem hisznek

szülővárosuk polgármesterétől, hivatalos igazolványt arról, hogy a karácsonyi szünet alatt „jól viselték magukat”, annyiban nem bocsáthatók vizsgára.

Hát ez mit jelent?

Vajjon mit kell igazolni a polgármesternek? Hogy Jóska nem nyalánkodott-e? Vagy Manci nem tépte-e össze a harisnyáját?

Esetleg messzebbmenő vizsgálatot követel Jorga professzor ur? Talán bizony afféle erkölcsi bizonyítványt óhajt? Hogy vajjon az ifjúság csudálatos hamvát nem érintette-e tisztátalan gesztus?

Egy elpirulás.

Egy diákszerellem ígérete. Csókja. Rajongása és bánata.

Közigazgatási eljárást követel talán — annak minden meggyalázó, megulázó, vértforraló mellékiizel — a tanuló gyer-

mek lelke ellen?

Mi ez? Ostoba bürokrácia? Rosszakarat? Beteg fantázia? Vagy egyszerű vicc? Messze van még április elseje, miniszterelnök ur!

SZALONNA

Ma végigolvastam a világ vezető államférfiainak ujévi nyilatkozatait. Laval, Hindenburg, Stalin, MacDonald, Mussolini, Hitler... mindahányan megszólaltak és megpróbálkoztak a jövőbelátás titkázatos tudományával.

Világok választják el őket egymástól. De véleménykülönbség nincs közöttük.

Valamennyi azt mondja hogy e keserveiben forgó föld válsága elérkezett a mélyponthoz. Ennél tovább nem lehet, nem mehet. Ez az 1932-es az utolsó szűkesztendő. Ezután már csak a megoldás következhet. Egyensúly. Forradalom. Béke. Háború. Valami akármilyen megoldás.

Teccik ismerni az egyszeri zsidó történetét, akit — miután életében rengeteg csalafintaságot követett el — utolérték a halál angyalai?

Mikor érezte már, hogy a vég nagyon közeledik, rákiáltott a feleségére:

— Menj ki gyorsan a piacra és hozz nekem egy kis szalonnát...

Az asszony kirohant a piacra. Mikor visszatért, nagy csodálkozással látta, hogy a férj, ámbár a zsidó tanok tiltják a tréflí fogyasztását, mohón bekapja a szalonnát.

Politikai élet nincs, de politikai botrány van!

Averescu kiméletlen támadása Jorga és Argetoianu ellen

Jorgát neveletlennek minősíti és vádlottak padjával lenyegeti a marsall

Bukarest, január 8.

Argetoianu pénz- és belügyminiszter, a kormány gerincoszlopa, éppen most megy át — egy kis pihenéssel a Riviérán — a fascista Olaszországból a lemorakata Franciaországba, hogy merész nekivágaskodással friss pénzmagot, meg jövő politikai terveire jóváhagyást szerezzen, — ezenközben pedig az egyik nagymultu kormánypárt még dícsőségesebb multu fővezére: Averescu marsall most már a közvélemény ítélőszékétől követeli a vádlottak padjára való ültetését. Sőt, ezuttal már nem szonitkozok kiméletlen támadásában csupán Argetoianu személyére, hanem egyben nekivágh Jorga miniszterelnöknek is, aki ebben a kérdésben azonosította magát kormánybeli párnerével.

Az ősz marsallról politikai körökben úgy tudják, hogy az „irányadó erők” végleg „hidegreltették”. Pártjából már csak Gogát tartják posszibilisnak s a jelek szerint a néppártnak valóban rövidesen dönteni fog kelleni afelől, követi-e formális elnököt a „teljes felszigeteltségbe”, avagy ehelyett józanul Goga mögé szegődik, a jég közepén hagyva Averescut.

S mert tényleg körülbelül ez a hely-

zet, a marsall most kétségbeesetten, elkeseredetten hadakozik a hatalom mai birtokosai ellen, akik egyszersmindkorra ki akarják állítani a glédából. Vagdal a kardjával s nehéz eldönteni, igazuk van-e azoknak, akik szerint csak a levegőbe, Don Quijotte-ként a szélmaom küllőibe csapdok — eredménytelenül Mert kardcsapásai egyre hevesebbek, súlyosabbak...

★

Pártja hivatalos lapjában, az „Indreptarea”-ban, éppen most, amikor a kormány kétségtelenül válaszon áll, Averescu újult hevvel szélesíti azt a rohamát, amelyet a mult hónap elején a szenátusban eredetileg csak Argetoianu ellen indított. Ez alkalommal aztán már kardéleire veszi Jorgát is amiatt, hogy annak idején semmibe sem vette Argetoianura vonatkozó interpellációját, amelyet pedig éppen hozzá intézett.

Ez a nagy nyilvánosság elé kivitt támadás természetesen szenzációt kelt. mert az utóbbi években szinte példátlan, hogy egy olyan történelmi alak, mint a marsall, ilyen kiméletlen módon támadja a hatalmon levő kormány vezető-személyiségeit.

Jorga a keresztútban

A hatalmas cikknek, amely két folytatásban jelent meg az Indreptarea legutóbbi számaiban, „A tisztességes leértékelődése” címet adta Averescu.

A marsallt nyilván végig sértette Jorgának az az eljárása, hogy nem hallgatta meg személyesen a hozzá intézett interpellációt s előbb csak írásban, később pedig mindössze egy pár feolvasott sorban válaszolt rá. Averescu tudvalevőleg azt a kérdést intézte a miniszterelnökhöz, nem gondolja-e, hogy az az Argetoianu, aki 1921-ben mint helyettes pénzügyminiszter alkalmatlannak bizonyult az ország pénzügyeinek az irányítására, a jelenlegi körülmények között egyenesen veszélyes ezen a legjelentősebb pozíton, mert nincs benne pénzügyi érzék, lekiismeretesség és törvényesség iránti tisztelet?

— Ezzel az eljárással, — mondja Averescu — Jorga eltávolodott a szenátus szabályzatától és az illemszabta modortól. Előbbit semmibe sem vette. Az utóbbiról pedig, azt hiszem, sohasem volt tudomása. Nagyon keveset használt neki a sok külföldi utazás; nem sikerült sokat hozzápótolnia első ? esztendőjének meglehetősen szerény poggyászához, kivéve talán a pornográfia fejezetét...

Végül is, miután előzőleg különböző módokon igyekezett kitérni az egyenes válaszadástól, Jorga csak néhány sort olvasott fel feleletül a nagyfontosságú interpellációra.

— A magyarázat nagyon egyszerű — folytatja ezután a marsall. — Ebből a néhány sorból minden egyes szót különös ügyességgel mérlegelni kellett s ezt

a mérlegelést másvalaki végeztet!

Ezután a miniszterelnöki válasz érdemének a fejtegetésére tér át Averescu. Mint ismeretes, Jorga azt válaszolta, hogy ha Averescu első helyet foglalhatott el Averescu munkatársai között, annyival inkább szükséges neki, Jorgának, mint a pénzügyek rendbehozója.

— Jorga azt hiszi, — mondja ezzel kapcsolatban a marsall eléggé igazolható munkatársának a megválasztását azzal, hogy — ugyanez a személy 10 évvel ezelőtt az én kormányomban volt. Tudnia kell azonban, hogy valakinek még a legszerűsebb állásba való felfogadásánál is mindenekelőtt ajánlásokat kérnek.

— S ime egy eset, amelyben egy volt főnök ki akarja nyitni a jelenlegi főnök szemét. Ez pedig így felel: nem érdekel, hogyan szolgált téged, számomra csak az esik latba, hogy egykor nálad is szolgált. Hogy miképpen? Mi közöm hozzá?

— Vajjon mindegy-e, hogy az ember valakit üres minősítési lappal alkalmaz, mert addig még nem szolgált, avagy hogy később szerződött, amikor a minősítési lapján már ez áll: Vizsgálóbíró? Megengedhető-e ilyen esetben, hogy amikor ki nyitják a szemedet, te becsukod? Ezt Jorga megteheti valóban, személyzetével, de az állam szolgálatában felelős azért, ha nem veszi tekintetbe a tisztviselő előéletét, akit kinevezet...

És most következnek az új és legnagyobb lövedék, amelyet a nagygyű kiröppent. Jorga eljárása által Averescu feloldozottnak érzi magát minden előző aggalvatól s részleteket hoz nyilvánosságra az

— De miért bűnözöl most, amikor minden percben meghalhat?

— Nézd, — felelte a nagybeteg — én annyi rosszat követtem el életemben, hogy amikor majd odafönt a beszámolóra kerül a sor, sose tudnám mikor lesz vége. De így, amikor azt mondják majd, hogy ezt a szallonáért kapod, tudni fogom, hogy már leveleztem...

Ugy vagyunk valahogy ezekkel az államférfiúi nyilatkozatokkal és az 1932-es évvel, mint az egyszeri a zsidó a szalonával. Na hála Istennek, az utolsó!

Haldoklunk, haldoklunk, de utána jön a megváltás.

Vagyis megdöglünk majd mindannyian, beleháznak bennünket egy nagy gödörbe és elkezdődik a nagy verés...

S ha majd elkiáltják, hogy ezt 1932-ért, akkor tudni fogjuk, hogy na, közeledünk már a végéhez...

ERTHETETLEN

Nem értem ezeket az állami tisztviselőket. Tele vannak sirámmal, hogy a kormány már ötször csökkentette a fizetésüket és jóvedelmük 50 százaléka elveszett.

Mi ok van itt panaszra? Hiszen a kincstár úgy sem fizet nekik egyetlen garast sem...

Hát nem mindegy nekik, hogy a fele fizetésüket tartják vissza, vagy az egészet nem kapják meg?

(m. i.)

ilfovi törvényszék két dossziéjából, amelyek egyike 1923-ból, másika pedig 1930-ból való.

Az egyik dossziében a vizsgálóbíró megállapítja, hogy a kétségtelen bizonyítékok, avagy a vitathatatlan bűnösségi jelek alapján Argetoianu ellen a következő vádak emelhetők:

visszaélt annak a kormánynak a bizalmával, amelynek tagja volt, amennyiben a kincstári bonokat az állam kárára el pazarolta;

rosszhiszeműleg és az ország érdekeinek a terhére félrevezette a népképviselőket az állam ügyeinek az állapotát illetőleg.

Mindezek miatt Argetoianu a btkv. 323. valamint a miniszteri felelősségről szóló törvény 3. cikkelyébe ütköző bűncselekményt követett el.

— Ime annak a miniszternek a viselt dolgai, — fejezi be szenzációt keltő filipikáját az önértetében vérig sértett marsall, — akivel Jorga ur rendbehozatni véli az ország pénzügyeit s akivel mindenestre teljességgel szolidarizálja magát.

— Igaz, hogy bizonyos fenntartásokkal él a multat illetőleg, amelyről azt mondja, hogy nem érdekli és nem tartozik rá. Majd meglátjuk, vajjon tartozik-e rá az a mult, amelyről idejében tudomást szerzett.

Meglátjuk, mivé válik majd mai felfuvalkodottsága akkor, amikor nem fog már a miniszteri székből ülni és a vádlottak padjára kerül.

— A kerék forog!

★

Szóval Averescu most már Jorgát is megfenyegeti, hogy Argetoianu miatt sőt vele együtt a vádlottak padjára fog jutni a miniszterelnöki székből, mert olyan munkatársat szerződttetett maga mellé, akiről a vizsgálóbíró és a marsall rossz bizonyítványt állítottak ki.

Naiv ember a marsall, minden gazdag politikai multja és tapasztalata ellenére. Nyilván azt hiszi ugyanis, hogy Jorga elbocsáthatná Argetoianut, mint egy cselédet, akiről első alkalmazása után ki derült, hogy „nem alkalmas”. Ezzel a naiveaggal aligha fog feltápáskodni a jégről Averescu, ahová csuszatták és izolálták...

(K.)

Ne borotvapengét

kérjen hanem követelje a

székképviselő: C. Duisberg
Bucureşti I. Str. Carol Nr. 3

Hírek

LAPSTATISZTIKA

Egy legújabb kimutatás szerint Németországban összesen 3353 napilap jelenik meg, naponta ilyen óriási zámú újságot dob ki a rotációs — ujszerű Kleopatra-játékot lehetne ebből konstruálni és valószínűleg kiderülne, hogy az egymasmellé rakott Auslagok az egész német birodalom területét elborítanák. Tessék ezt a lepedőt elgondolni: tengernyi fekete betű sötétlik a fehér alapon. Mondatokból cikkek, cikkekben vallási, politikai, művészeti hírtallás, világnézet. A statisztika továbbá azt is kimutatja, hogy Németországban egy-egy napilap 18.700 lakosra esik. Második helyen az Egyesült Államok állnak, ahol 1942 napilap jelenik meg, míg Angliában mindössze 255. A lakosság számarányához viszonyítva első helyen Svájc áll, ahol összesen 506 lapot adnak ki és minden lapra 8000 lakos jut. A legérdekesebb rotációs statisztika kétségkívül Németországról. A száma-
latok itt azt jelentik, hogy minden 20.000 embernek megvan a maga lapja. A nű-
ánskülönbségeket beleszámítva (ami Németországban elkerülhetetlen), ez a 20.000 ember meggyőződés szempontjából külön egységet alkot.

— Miklós herceg két hónapra Párisba utazott. Bukarestből jelentik: Miklós herceg január 15-én Párisba utazik. fontos állami megbízatással. A herceg két hónapig marad távol az országtól.

— Nagy vasúti szerencsétlenség Moszkva mellett. Rigából jelentik: Ideérkezett táviratok szerint Moszkva mellett tegnap borzalmas vasúti szerencsétlenség történt. Egy munkásvonat összeütközött egy expresszvonalal, majd mindkét szerelvénybe belefuródott egy tehervonat. A katasztrófának negyven halott áldozata van.

— Rendes bíróság elé kerül a budapesti ügyvédyilkos. Budapestről jelentik: Kreiner, volt kávéháztulajdonos, aki dr. Bader ügyvédtől agyonlőtte, nem kerül statáriális bíróság elé, hanem rendes bíróság fog felette ítélni. Előzőleg még megvizsgálják elmeállapotát.

— Tiltakozás a marosvásárhelyi tábla elhelyezése ellen. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi ügyvédi kamara Baciu Aurél dr. dékán elnöke alatt nagyfotosszerű vázlatmáni ülést tartott. A gyűlés tárgysorozatának legfontosabb pontja a királyi tábla Marosvásárhelyről való áthelyezése volt, amit maga az igazságügyminiszter, a napokban elhunyt Hamangiu sürgetett nyilvánvalóan azzal az elgondolással, hogy a magas bírói fórumot a székesvárosból román többségű városba helyeztesse át. A marosvásárhelyi ügyvédi kamara választmányi ülése igen erőlyesen foglalt állást az áthelyezési terv ellen. A felszólalók valamennyien azt fejezték ki, hogy az áthelyezés nem válna előnyre a megyei igazságszolgáltatásnak, sőt több tekintetben megnehezítené azt. Éppen ezért a gyűlés határozatot fogadott el, amelynek értelmében szükség esetén az ügyvédi kamara memorandummal fordul az igazságügyminiszterhez, sőt a királyhoz is, hogy megakadályozza a miniszterium ismételt tiltakozását, ha a miniszterium továbbra is erőszakolná ennek az egészségtelen tervnek a keresztülvitelét.

— ELOFIZETŐINK kisérijék figyelemmel a kiműködött feltüntetett lejáratot. A lap zavarlatlan expedíálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról, ha akár postán, akár megbízottunk után megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárát szerepel-e a címkén.

— Elítélt kommunista joghallgató. Kolozsvári tudósítónk jelenti: A kolozsvári fővárosi bíróság Bocu-tanácsa ma, pénteken 20 éves, nagyszabású származású joghallgató fölött, akit október 24-én az egyetem folyosóján tetten értek, amint kommunista röpcédulákat osztogatott. A bíróság Brettert 8 hónapi elzárásra, 1000 lej pénzbírázra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte.

— Fagyjanak meg, ha nem fizetik a házbert! Muerth Péter, brassói pékmes-
ter és háztulajdonos embertelen módon akart megszabadulni Takó Béni nevű lakójától, aki mintegy 2 hónapja vált munkanélkülivé s ez időpont óta természetesen a házbert sem tudta fizetni. A szerencsétlen ember, aki családostól lakik Muerthnél, egy reggel arra ébredt, hogy lakásáról az összes ajtó s ablakok hiányzanak, mert a háztulajdonos leszedette. Muerth ur pedig már félig-meddig biztosítva láthatta megelőzőleg is házbérét, mert egy 6000 lej értékű varrógépet vitt el a munkanélküli családtól. A rendőrség, ahol Takó elpanaszolta baját, az ablakablak s az ajtó visszahelyezéseére kötelezte a brutális háziurat.

SARRAUT

francia politikus, aki lapjában nyílt propagandát indított a német háborús adósságok törlése érdekében.

— A BRASSÓI MAGYAR FOISKOLAI HALLGATÓK és a brassói felnőtt leányok Mária kongregációjának táncal egybekötött teaestélye folyó hó 9-én, szombaton este 8 órakor kezdődik a román, kath. elemi iskola rajztermében. Belépésre jogosított teajegy este a pénztárnál kapható. Ára 30 lej. Tekintettel az estély iránt megnyilvánuló nagy érdeklődésre, továbbá arra, hogy külön meghívók nem bocsátattak ki, a rendezőség ezúton hív meg és kér mindenkit, hogy helyét pontos megjelenéssel biztosítani szíveskedjék.

— Akik mult év február óta nem kaptak nyugdíjat. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Ha nem lett volna kezükben a nyugdíjkonvényecske, el sem hittük volna, hogy létezzon Romániában nyugdíjas, aki mult év februárjában kapott utoljára nyugdíjat. Ezek a szerencsétlen emberek Kisküküllő megye volt tisztviselői. Mivel a nyugdíjasok elérkeztek a tizenegy hónapi éhezés után türelmük legvégső határáig, elhatározták, hogy utolsó kísérletképpen felkeresik dr. Moldovan Dionisie prefektust, kitől legalább félévű járandóságuk folyósítását kérik. A prefektus azonnal fogadta a mintegy 30 tagból álló küldöttséget, kiknek a választás másnapra ígérte. Másnap a prefektus előszobáját zsufolásig megtöltötték a nyugdíjra várók. A prefektus az elmaradt nyugdíjakra kiutalta a mult év júniusáig bezárólag járó összegeket. A hátrálékos összegek kiutalása még bizonytalan. Ezen alkalommal felhívjuk az illetékesek figyelmét, hogy vannak egyes protekciós emberek a megyénél, akik már a decemberi illetményüket is felvették ugyanakkor, amikor többen mult év február óta egyban sem kaptak — kivéve a mostani általános kiutalást. Körmükre kell kopintani a kijáróknak.

— IRTÓHABORU A SZÜRKE MÓKUSOK ELLEN. London város vezetéke elhatározta, hogy a szürke mókusokat az összes nyilvános parkokból kirtatja. A szürke mókusok harminc év előtt került csak Amerikából Európába. A londoni Regent-parkban de különösen a Richmond-parkban szaporodtak el leginkább, ahol azzal kezdtek amerikai szokásaik gyakorlását, hogy elűzték a mindenütt kedvelt vörös mókusokat és elfoglalták összes kizsáto-
kat. Majd az énekesmadarak tojásait pusztították, sőt utóbb már a fákhoz megtámadásukat sem riadtak vissza. Ez már aztán kicsit sok volt s a vérengző „fenekadok”-at ki fojták utáni.

— E. ZAPARTIANU TÁNCISKOLÁJÁBAN. Brassó, Kapu-utca 19. új tanfolyamok kezdődnek január hó 11-én kezdőknek és 14-én haladóknak. (e)

— Brassói piaci árak. Marhahus levesnek I. 20—22, marhahus levesnek II. 12—16, marhahus pecsenye 38—40, sertéshus combja 24. karaj 28—30, zsirszalonna 24—28, zsir 38—40, tojás drb. 2.20—2.50, csirke párja 40—120. — Éő állatok ki-
lóra. Export ökör élősúly kg. 12—14. sertés 10—12, igás ökör drb. 5000—7000, 16 drb. 4000—10000, 16, luxus drb. 14.000—20.000. — Terményárak nagyban. Buza q 320—340, rozs 250—260, árpa, sör 290—300, árpa takarmány 250—260, zab 500—310, tengeti szemes 210—220. lencse nagy-
szemű 300—400, bab fehér 350—400, burgonya 100—120. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg. Széna, présel 150—160, laza 110—120, szalma laza 60—70, korpa 140—160 lej.

— FÖBELÖTTE MAGÁT AZ EZRED SZABÓJA, MERT A KAPITÁNYA IS IGY TETT. Marosvásárhelyről jelentik: Pár héttel ezelőtt a 82. ezred egyik kapitánya föbelötte magát és meghalt. A katonái előtt szeretetének örvendőt tiszt tragikus halála akkora hatással volt Vaslaban János ezredszabójára, hogy csütörtökön este leitta magát s aztán felesége és kislánya előtt kijelentette: „Most pedig úgy tesztek, mint a kapitányom.” A megrémült asszony és a gyerek sirva kérték az ittas szabót, hogy álljon el szörnyű tervétől, de nem sikerült kiserini kezéből a revolvert. Az sem lehetetlen, hogy ittasságában csak a családját akarta rémitgetni, akárhogyan volt azonban, a revolver egyszercsak elcsúszott s Vaslaban ezredszabó szétrepesztett koponyával terült el a földön. Körhíza szállították, ahol azonnali operációt hajtottak végre rajta. Állapota életveszélyes.

— LEMONDOTT A MAROSVÁSÁRHELYI MAGYARPARTI TAGOZAT ELNÖKE. Tudósítónk jelenti: A Magyarpart marosmegyei tagozata igazgató tanács ülést tartott, amelyen György József dr., a tagozat volt elnöke és képviselő bejelentette az elnökségről való lemondását. Az igazgatótanács tudomásul vette az elnök lemondását s a megüresedett elnöki székbe Teleki Domokos grófot jelölte, aki a jelölést el is fogadta. Az alelnöki pozíciókra a hivatalos jelöltek Szoboszlai László dr. nyá-
rádszeredai ügyvéd, Kornhoffer Vilmos dr., szárszergei ügyvéd és György József dr., a volt elnök. Itt említjük meg, hogy Szoboszlai László Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök a marosvásárhelyi római katolikus főgimnázium főgondnokává nevezte ki.

— REPÜLŐGÉPEK SZÁRNYAK NÉLKÜL? Jette Dávid svéd mérnök már 1914 óta kísérletezik a szárnyak nélküli való repülőgépek feltalálásával. Már két ízben azon volt, hogy szabadalmaztassa találmányát, amelyet azonban több más találmány, mint például Cierpas autógirója, túlhaladott. A napokban aztán tizenkét országban szerzett szabadalmat egy turbina-repülőgépre, amelynek teste vízálló, szárnya nincs és másodpercenként egy méter sebességgel függőlegesen tud leszállani. Már épül is nyolcezer spédkorona költségű négyüléses gép, amelynek hajtására csak egy száz lóerejű motor szükséges.

— MEGERÜLT A BESE-ERDŐBEN TÖRTÉNT BORZALMAS GYLKÖSSÁG TETTESE. Marosvásárhelyről jelentik: Hat héttel ezelőtt közöltük, hogy a Marosvásárhely melletti Besz-erdőben egy asszony hullájára akadtak. A vizsgálat megállapította, hogy az asszonyt, akiben sokan Rostás Rózi cigányasszonyt ismerték föl, megfojtották, fejét pedig az erdő fáihoz összetörték. A rendőrség gyanúja Rostás István többszörösen büntetett katonaszökevény ellen irányult, aki a meggyilkolt cigányasszonnyal vadházasságban élt. A körözőlevelet ki is adták, a szökevényt azonban csak most, hat hét múltán sikerült a szerencsés véletlen folytán elfogni Marosvásárhelyen. Rostás István előbb konokul tagadott, de aztán megtört és beismerte a bűnét. Vallomása szerint együtt jött az erdőn keresztül vadházastársával, akitől már régebben szeretett volna megszabadulni. Az erdőben elérkezettnek látta az időt terve keresztülvitelére. Veszekedést kezdett s aztán ennek hevében megragadta az asszony torkát és fejét a fához verte mindaddig, a míg egészen kiszáradt. A gyilkos cigányt átadták az ügyészségnek.

— IZGALMAS SZÖKEVÉNYÜLDÖZÉS A KOLOZSVÁRI ÜGYÉSZSÉGI FOGHÁZ TEJÉN. Kolozsvárról jelentik: A péntekre virradó éjszaka a kolozsvári ügyészség fogházából három fogoly szökést kísérelt meg. Az ügyészségi fogház egyik sarokszobájában három vizsgálati fogoly dolgozott, akik a napi munka után valahogy feszítővárat és kalapácsot csempeszték be a cellájukba. Este neki-
láttak és kibontva a mennyezetet, felhatoltak a padlásra, majd a tetőre kerültek. Munkájukkal azonban annyi időt elveszítettek, hogy közben megvirradt és az örök észrevetők a szökevényeket. Az alarmozott őrség természetesen üldözőbe vette őket, mire a szökevények a fogházépület padlásán rejtőztek el. Ott akadtak rájuk. A kudarcra végződött szökési kísérlet hőseit megvasalva magánzárkába csukták.

— Öt gyilkosság egy nap alatt Kisküküllőmegyében. Diszöszentmártoni tudósítónk jelenti: A megye különböző részeiből öt gyilkossági esetet jelentettek. Far-
kád községben Csorbatin Juan napszámos megvált, míg Nicolae Arseniu nevű haragosa, aki a templomban volt, elvált családjától és a korcsma felé ment. Ekkor egy verte fejbe egy doronggal, hogy azonnal kiszáradjon. — Musca Vasile déki legényt két legénytársa halálra bicskázta a falu főutcáján. Mire az orvosi segítség megérkezett, Musca a nagy vérvesztéstől elvérzett. — Felsőkarácsonyfalván Russu Joan és Sannmártean Vasile a legjobb barátságban iszogattak a falu korcsmájában. Mikor már kellő mennyiségű italt elfogyasztottak, valamin összeküldözték. A veszekedő embereket az udvarra tették ki a többi vendégek, ahol Russu Joan felkapott egy kocsirudat, mellyel egy verte fejbe Sannmárteant, hogy az egy jajszó nélkül összeesett. Sannmárteannak a nyakcsigolyáját érte a hatalmas ütés, mely azonnali halálát okozta. — Sülyén Platon George gazdaem-

— Székelési zavarok, bégörce, puffadt-
ság, gyomorszárdulás, izgalmi állapotok, szívdégesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmaz-
mazzák. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

ber verte agyon Ciorea Lucian nevű gazdátársát, kívül valamilyen birtokügyből kifolyólag volt haragban. — Magyáros községben Pinca Juon és Pinca Vasile két unokatestvér egy lánynak udvaroltak. Mivel a leány sem tudott választani közöttük, a két szeladon elhatározták, hogy párbaft vívni. Kimentek a határba és fejszéssel egymásnak mentek. Pinca Juon az első összecsapáskor elvágta Vasile rokona nyakát a főüthőret. Juon ijedtségében a faluba szaladt, ahonnan az emberek kimentek a helyszínre, de időközben Vasile elvérzett. Az öt gyilkossági ügyben a nyomozás folyik.

— MINDEN SPORTEMBER, LOVAS, TORNÁSZ, KERÉKPÁROS figyelmebe ajánljuk a Sloan's Liniment nevű szert, amelynek minden kisebb balesetnél, u. n. végtag ficamodásoknál, inrandulásoknál, izületi fájdalomknál, zúzódásoknál állandóan kéznél kellene lennie. Ez a szer a legrövidebb időn belül enyhít és meggyógyít minden ilyen fájdalmat bedörzsolés, vagy felkenés által és megakadályoz ilyenformán minden komplikációt. Sloan's Linimentet Észak-Amerikában millió és millió ember használja. (be)

Külföldi humor

— AZ USZÓBAJNOKNÓ VACSORAT AD

— Mondja Mari, miért rakta az asztalra a díjait?

— A nagyságos asszony mondta, hogy a legszebb terítéket vegyem elő a kaszt-niból.

*

STRANDON

— Ez a Mici sohase tart lépést a divattal.

— Honnan látod?

— Még most is a tavalyi bőrt hordja. (Travaso)

*

ORVOSI TANÁCS

Orvos: Maga, barátom, nagyon el van gyöngülve. Egyideig tartózkodnia kell az erősebb testmozgástól. Mi a foglalkozása?

Beteg: Anarchista vagyok.

Orvos: Helyes, akkor hát pár hétig ne hajigáljon bombát. (Humorist)

*

JÓ MUNKA

— Hát pénzhamisításra adta a fejed?

— Hallod, ha másképp nem lehet valódi pénzt szerezni. (El Sol)

Ha még nem látta,
nézze meg okvetlenül
a brassói
EURÓPA-BÁR
világvárosi műsorát és a híres
berlini Gudings duo-t

Ma és a következő napokon
TOMBOLO SIKER JEGYÉBEN
PERGÓ

Csókregiment

(Wenn die Soldaten)

GRETLE THEIMER, VERE BES
ERNŐ CHARLOTTE ANDER
és HERMANN THEIMIG

lőszereplőkkel

SLÁGEREK-SLÁGERE

a brassói

Redoute Mozgó-ban

Ján 1 Ján 1

NÄCHTE VON

Havay-éjszakák

B. L. 5. CILDA

ELITE

kávéház étteremben

a közönség által már rövid idő alatt megkedvelt kitűnő Jazz-zenekar minden este tánczenét szolgáltat.

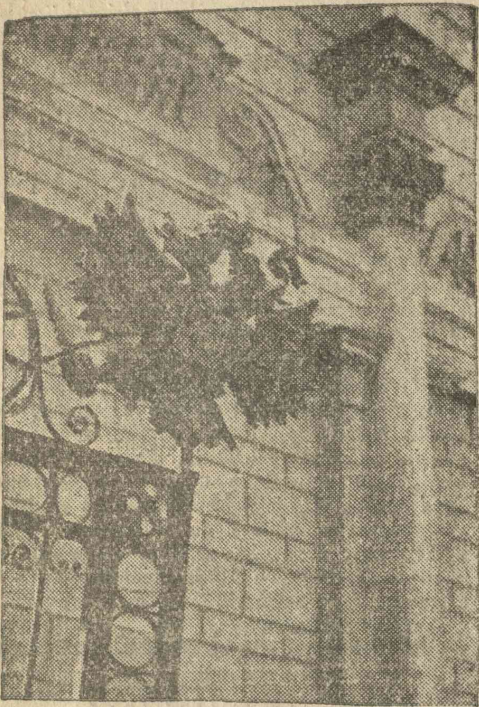
Szombat este f. hó 9-én

11 órakor Roulette-tánc

JANUÁR 10

— **Cukorhajók Marosmegyében.** Tudósítónk jelenti: Sulyos sérelmei vannak a marosvásárhelyi kereskedőknek. A cukor kartell miatt a szállítási fuvart sem képesek az eladott cukron megkeresni és így inkább nem árulnak cukrot, minthogy ráfizetéssel legyenek kénytelenek dolgozni. El is határozták, hogy kiüldöztessék fogják Bukarestben interveniálni ebben az ügyben. Addig is azonban, éppen ezekből az okokból kifolyólag, Marosmegye igen sok kérésre áll cukor nélkül.

EGY ÉRDEKES BUKARESTI HAZ

A bukaresti orosz cári követség aszárcos kapuja, a megdrótozott kétfejú cári sassal. Az orosz-román egyezmény létrejötté esetén ennek az épületnek ismét szerepe lehet. A cári követségi palotában most is Poklief Koziel cári nagykövét lakik, aki mindeddig hiába várta a cári kormány intézkedését.

— **Közmunka Marosmegyében.** Marosvásárhely egyedüli reménye és egyúttal mintegy hétezer munkanélküli utolsó mentővára a közmunka. Marosmegye évvégi mérlegénél ugyanis kitűnt, hogy a vármegyei pénztárban az utólagosan beinkasszált díjakból mintegy négy és fél millió lej fölösleg van, amelyet a város előreláthatólag a közmunkákra fog fordítani. A vármegye vezetői első sorban a megyei utak kiépítésére és megjavítására gondolnak. A múlt években már történt ugyan valami reparáció, de a fontosabb vonalak borzalmas állapotban vannak és a marosmegyei országutak megjavítása a zuglódó közönség szempontjából is igen fontos volna, annál is inkább, mert így a marosmegyei munkanélküliek nagy részét el lehetne helyezni.

— **Időjárásjelentés.** Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint mérsékelt délnyugati szelekkel változékony, jobbára esős, enyhe idő várható.

— **Disznőölökkel öltek meg egy öreg házaspárt.** Szegedről jelentik: Átokháza tanyán holtan találták Bozso Ferenc hatvanöt éves gazdálkodót és hatvanéves feleségét. Az ismeretlen tettesek a lakást is teljesen kifosztották. A butorokat a gazda lovaskocsiján szállították el. A konyhában a csendőrek egy disznőölő késsre bukkantak. A rablógylókosság elkövetésével vándorcigányokat gyanúsítanak.

— **A temesvári nyugdíjasok szörnyű sálváriája.** Tudósítónk jelenti: A temesvári nyugdíjasok, akik immár négy hónap óta nem kapták meg nyugdíjaikat, napról-napra összeverődnek a pénzügyigazgatóság előtt abban a reményben, hogy egyszer talán mégis csak megkezdik a nyugdíjak kifizetését. Azonban naponta mindegyre növekvő szomorúsággal kell távozniuk. Temesvározt az állam száz-egyenvennégy millió lejjel tartozik most már a nyugdíjasoknak és a tisztviselőknek, ami annál is inkább megdöbbentő, mert Temesvárról a múlt esztendőben a pénzügyigazgatóság hétszáz millió lejt küldött Bukarestbe.

— **Ha a rendőrségnek nincsen fája.** Kolozsvárról jelentik: Nagy Lajos cipésmestert a minap beidézték a negyedik kerületi rendőrkapitányságra, ahol közöl-

ték vele, hogy 200 lej bírságot kell fizetnie, amiért hétfőn reggel nem takarította el a havat a Ferenc József uti üzlete előtt. A közismerten törvénytisztelő kisiparos meglepetéssel tiltakozott a bírságolás ellen és tanukra hivatkozott, akik igazolni tudják, hogy a kérdéses napon is megtisztította a járdát. De ott volt a kihágási jegyzőkönyv. Nagy Lajos még így sem volt hajlandó fizetni. Végül is a rendőrség békés megegyezést ajánlott fel. Adjon Nagy 50 kiló tűzifát, hogy ne dideregjenek a fűtetlen hivatali szobában és akkor nem kell a 200 lejes bírságot megfizetnie. Az egyezség ezen az alapon létre is jött és a cipésmester a tanulóval elküldte az 50 kiló fát. Így segít magán a rendőrség, ha nincsen mivel fűtenie. Vajjon, ha ez a félmázsa fa elfogy, kit fognak megint megbírságotlani a hótakarítás miatt?

— **Házkutatás az elkobzott munkásnap-tár ügyében.** Kolozsvári tudósítónk jelenti: Megírtuk, hogy a rendőrség Temesváron elkobozta a Munkásnap-tár 5000 példányát, mert annak tartalmát kifogásolhatónak találta. Az elkobzott nap-tár karácsony előtt Kolozsváron újranyomatták és forgalomba is hozták. Most azután a kolozsvári rendőrség is megmozdult és vizsgálatot vezetett be a Munkásnap-tár ügyében. Miután a nyomdánál, ahol a nap-tár készült, Dán István mandátumából megfosztott kommunista kamarai képviselőt nevezte meg megrendelő gyanánt, a rendőrség házkutatást tartott Dán lakásán. Az eredmény az volt, hogy egyetlen nap-tár se találtak, ehelyett a detektívek elkoboztak más könyveket, amelyek eladásai Dán István üzletszerűen foglalkozik. Magát Dán István nem tudta még kihallgatni a rendőrség, mert nem tartózkodik most Kolozsváron és így a kissé elkésett vizsgálat ideiglenesen meg is akadt.

— **OLASZ MERÉNYLÖKET FOGOTT A PÁRISI RENDŐRSÉG.** Párisból jelentik: A párisi örszemes rendőrök az elmúlt éjszaka gyanús idegeneket tartóztattak fel, akik gyalogosan nehéz csomagokat cipeltek. A kihallgatások során kiderült, hogy a feltartóztatott olasz származásúak, a csomagokban pedig bombák és gyújtósínörök vannak. — A rendőrségnek az a gyanúja, hogy az olasz származású terroristák merényleteket akar-

SCHERK

Szeretné, ha szebb volna az arcbőre?

Használjon akkor

Scherk Face Lotion

Egy csapásra eltűnik arcbőrnek minden tisztátalansága.

Vezérképviselőt „Scherk” Bucuresti, Strada Lipsani 94 (Lupoaica) Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban

tak elkövetni. Érdeklődésére a párisi rendőrség azt a felvilágosítást kapta, hogy Nizzában is hasonló körülmények között tartóztatnak fel bombát szállító olaszokat. Valószínűnek látszik, hogy a külföldön élő olasz antiszisztiák készültek valami nagyobb merényletre Olaszországban.

— **Bezárják a parajdi sóbányákat.** Kolozsvárról jelentik: Az angol kormány nemrég csereüzletet ajánlott fel Romániának kolyan formán, hogy több ezer vagon sót hajlandó átvenni és minden kiló sóért egy kiló cukrot ad. Az ajánlatra a kormány még választ sem adott, pedig a romániai sókivitel az egész vonalon megszűnt és az állami sóbányák üzemét már a minimumra korlátozták, ami által egész vidékek váltak munkanélkülivé. Ujabbban az a terv merült fel a monopolnál, hogy az értékesítési lehetőségek hiánya miatt több sóbányát teljesen leállítanak, mert nagyon sokba kerül a dologtalan fenntartásuk. Többek között komolyan szó van a parajdi sóbányák bezárásáról, ahol ma is mindössze 15 munkás dolgozik. A bánya területén levő raktárakat és épületeket bérbe akarja adni az állam, ha lesz kinek.

— **Baleset érte az egyik vizsgálati fog-ságban ülő feketeszest.** Rotschild Sándor gyalui szeszgyárost, aki több hónapi körözés után önként jelentkezett a kolozsvári ügyészségen és már több, mint

egy hónapja vizsgálati fogságban ül, súlyosabb természetű baleset érte. Eddig ki nem derített körülmények között, amikor a cellájából kihallgatásra vitték, állítólag megboltlott és elesett. A fogházi folyosó kőkövén Rotschild súlyos zúzódásokat szenvedett. A megsebesült ember javvesztékére az egész ügyészség összehívott, majd amikor Rotschild elvesztette az eszméletét, orvost hívta ki hozzá. A láttelest szerint Rotschildnak komolyabb baja nem történt, csak számos zúzódást szenvedett, amelyek egy-két napon belül meg is gyógyulnak. A gyalui szeszgyár ügye egyébként most már rövidesen tárgyalásra kerülhet, miután a kolozsvári pénzügyigazgatósághoz megjött a minisztérium végzése, amellyel 258 millió lej bírsággal sújtja Rotschild Sándor a kincstár rovására elkövetett visszaélések miatt. Ezt a horribilis és komolyan soha be nem hajtható bírságot Rotschild megelégedte ugyan, ez azonban nincs elhalasztó hatállyal az ellene indult pénzügyi részének letárgyalására.

Az ideális hashajtó a Dr. Bayer-féle

PURGEN

VECSEY ZOLTÁN:

A SIRO VÁROS

Riadva bugnak a szirénák, megérkeztek a tűzoltók. Nyomban munkához látnak, hosszú csövet vonnak a kutig, dolgozik a szivattyú és pár pillanat múlva vastag sugarak kerekednek a hatalmas tűzszlopok. A két épületet már nem lehet megmenteni, minden törekvésük arra irányul, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozzák. Hogy az egész tábor tövig le ne égjen.

Pista a tűzoltóparancsnokkal beszélget.

— Egészen biztosan gyújtogatás. — Ahogy elmondják, csak arra lehet következtetni. Egyszerre gyulladt ki a két épület.

A detektívek már meg is kezdték a munkát. Valami nyomra akadtak. Tegnap az esti órákban három ismeretlen férfi jött ki a barakba és itt húzódtak meg éjszakára. A tűz kitörése előtt még látták az egyiket. A másik kettőt már nem. Azóta annk az egynek is nyoma veszett.

Minden kutatás hiábavaló. A titokzatos idegenek úgy eltűntek, hogy semmi nyomuk nem akadt.

— Valahol már a határon túl járnak, — dühöngött a detektívönök. — Nem lesz itt addig rend, kérem, amíg végleg le nem számolnak a bolsevikiekkel. Hiszen a szomszédban örökös tűzfészek és nincs módunk, hogy védekezzünk.

A két épület tövig hamvadt le. A tűzoltók az izzó gerendákat lecsolgatták. A május elseje lángokkal festette az égre érkezését. — A polgárságot halálos rémület fogta el. Újból az a páni hangulat lett úrrá a lelkeken, amely a novemberi fosztogatások bénította meg a várost.

Megerősített őrzések cirkáltak. Este nyolc után mindenkit hazazavartak az utcákról.

Ragyogó napsütésben virradtak a munka ünnepére. De nincsenek májusfák a külvárosi kapuk aljában, nincs játékos kedv, komor hangulat az utcákon, gyöngye piac, siető emberek, sűrű őrzések... Olykor-olykor trombitaszó harsan, katonaság járja végig a várost, majd fél kilenc tájban nehéz dübörgéssel páncéltűzszalad végig az utcákon, fenyegetőleg forgatja körbe ágyutorkát, kinek volna bátorsága a szárusz gyomrának tartalmával megismerkedni.

De a ligetben mégis gyülekeznek a kis- és nagy épületek előtt. Fekete ünneplőbe öltözött, nehéz járásu férfiak, gomblyukukban piros szegfű, vagy picinyke piros szalag. Ez nem olyan május elseje, mint a többiek voltak, a háború előttiek, az asszonyok, gyermekek otthonmaradtak. Egy-egy kemény kéz marokra fogja a zsebben a revolver agyát, nem lehet tudni, hogy nem lesz-e még ma szükség a gyilkos szerszáma.

A rendezők össze-vissza szaladgálnak, szakmák szerint csoportosítják a tömeget, utasításokat adnak, össze-vissza kiáltások, lármák, zűrzavar. Nincsenek jelzőlámpák, amelyek szerint igazodni lehetne, nincsenek zászlók és fuvók zenekar sem gyújt rá a munka indulására.

Végre kilenc után kiadják a parancsot az indulásra. A hatszáz főnyi tömeg kikanarodik a ligetből és néma csendben indul meg a Kossuth-utca felé.

Alig mennek száz lépést, amikor a menet közepéből harsány kiáltások hangzanak fel.

— Éljen a munkások nemzetközi szolidaritása!

— Éljen a munkások, a katonák és parasztnak szovjetállama!

Most harsányan rezonál a tömeg.

— Éljen a magyar kommun!

— Éljen Kun Béla!

A detektívek a járdán kísérik a menetet. Most két markos detektív kiugrik a uttestre és a sorokból kiragad egy kábát. Már jó tíz perce figyelték és lesték rá. Ez az, akit kerestek, akiért tüvé tették napokon át az egész várost, most végre horogra került.

A tömeg haragja egyszerre a detektívek ellen fordult.

— Ki kell szabadítani!

És rárohantak a detektívekre. Ebben a pillanatban az egyik kapualjból rohamlépésekben, feltűzött szuronnal tört elő a katonaság. Kürtszó hangzik. A tömeg megtorpan.

Szónyi kétségbeesetten tördeli a kezét. Tehát mégsem lehet elkerülni a vérontást?

A bujtogató hangok egyre élesebbek

— Szereljétek le őket!

— Vegyétek el a puskát!

— Többen vagyunk! Ne féljétek!

A Főntca felől újabb kürtjelzés és a sarkon egy század kanyarodik be. A bátorság egyszerre elpárolog és a tömeg pillanatok alatt szétszalad. A mellékutcákra rohannak, a legtöbben a liget irányába futnak vissza. A fák biztos fedezéknek adnak.

Pillanatok alatt megtisztítják az utcát és már viszik is a leghyágabbakat a katonai rendőrség épületébe.

Az internálótáborok újabb lakókat kapnak.

Fekete zászlók lengenek a hivatalos épületeken. A szlovák lap gyászkeretben jelenik meg és egy francia formaruházati tábornok képét hozza a gyászkeretben. Éles profil, a messzeségekbe néző, csillagokat kutató szem. Nagy újságjelentésekben a tragédia. Az új állam első hadügyminisztere, aki olasz repülőn tér vissza felszabadított hazájába....

Astra
(Apolló)
MOZGÓ
Brassó

Ma és a következő napokon fut szokatlan sikerrel:

SENKI ORSZÁGA

Szenzációs kísérő műsor: „VÁGYAKOZÁS”, S. M. EISENSTEIN világhírű rendező műve

Astra
(Apolló)
MOZGÓ
Brassó

Hamisítók furakodtak be a román hadsereg tisztikarába

Letartóztatták a nagyváradi okmányhamisítók vezetőit — Bizalmas nyomozás indult a más hadseregből átvett tisztek körül — Visszaélések a hadiözegek és rokkantak bőrére

Nagyvárad, január 8.

Sorozatos letartóztatások indultak meg Nagyváradon, ahol a rendőrség a hadügyminisztérium megbíztaival hónapokig folytatott nyomozás után okmányhamisító banda vezetőit leplezte le. A hamisítók a katonasággal kapcsolatos iratokat gyártottak és azokkal

lehetővé tették jogosulatlan személyek be-furakodását a román hadsereg tisztikarába. Olyan kiterjedt működési köre volt a meg-lehetősen befolyásos román körökhöz tartozó hamisítók, hogy hamis okmányokkal csaknem az egész országot behálózták és számtalan méltatlan egyént juttattak jelentős pozícióba. A hamisítások részben a katonaság, részben a rokkantak hátrányára történt és hosszú hónapok alapos vizsgálata tudja csak minden vonatkozásban leleplezni a pártatlanul ügyes hamisító banda reneteg szél-hámosságát. Annyi máris bizonyos, hogy a nagyváradi nyomozás igen sok karriert tör derékban és széleskörű visszaélésekről rántja le a leplet.

A lavina megindult és máris eltemetett né-hány ismert nagyváradi román urat, akiknek bűntársait már ismeri is egy a rendőrségi, mint a katonai nyomozás.

VISSZAÉLESEK A BIHARI ROKKANTEGYLETNÉL

A nagyváradi és bihari rokkantegylet kö-rül állandóak a botrányok, már évek óta. — Minden közgyűlésükön hevesen támadták a vezetőséget, mely elhanyagolta a rokkantak, hadiözegek és árvák dolgait és amíg ezek elképzelhetetlen nyomorúságban szünyöltek, addig a vezetők barátai és ismerősei vigan élvezték a rokkantaknak kijáró kedvezménye-keket.

Legutóbb az derült ki, hogy egész csapat nagyváradi kereskedő és utazó jutott rokkantigazolványhoz és 75 száza-los utazási kedvezményhez.

Akkor Jurma Traian volt a rokkantak el-nöke, aki megőrült, amikor visszaélései kipa-tantak. Ezzel azonban nem értek véget a bot-rányok a rokkantegyletben, amelynek élére Farcu Gheorghe, volt tábori lelkész és nyug-díjas katonatiszt került.

Hanem az új elnök alatt még kevésbé ju-tottak hozzá a rokkantak és hadiözegek a kedvezményekhez és a járandóságaikhoz, sőt újabb visszaéléseken kívül, még vakmerőbb üzelmek indultak meg.

HAMIS TISZTI BIZONYÍTVÁNYOK

A nagyváradi rendőrségnek tudomására ju-tottak azok a hírek, melyek a rokkantegylet-ben keltek szárnyra és a kvestura bűnügyi osztálya megkezdte nagy titokban a nyomo-zást, amely hamarosan szenzációs adatokat juttatott a rendőrség kezére.

A román hadsereg elismerte a volt osztrák —magyar hadseregbeli tisztek rangját és aki hitelt érdemlő okmányokkal igazolta, hogy akár az osztrák—magyar monarchia, akár a cári hadseregben tisztiként szolgált, azt ugyan-olyan rangban át is vették.

A volt tisztek közül sokan elvesztették ok-mányjaikat. Ezeket sem akarta azonban a had-ügyi kormány elűni attól, hogy beléphesse-nek a román hadsereg tisztikarába. Ezeknél megelégedett a hadsereg azzal, ha a román hadsereg két aktív tisztje, akiket más had-seregből vettek át, írásban igazolta volt kor-társának, hogy együtt szolgáltak vele az orosz, vagy az osztrák—magyar hadseregben.

A nagyváradi nyomozás megállapította, hogy ilyen bizonyítványokat csapatosan ha-misítottak Nagyváradon

és, hogy a rokkantak elnökének, Farcu Ghe-orghenak is ilyen hamis bizonyítványa van.

AZ ELSŐ LETARTÓZTATÁSOK

A nyomozás szenzációs megállapításairól részletes jelentést küldött a nagyváradi rend-őrség Bukarestbe, a hadügyminisztériumnak, ahonnan a legerélyesebb eljárásra hívták fel a rendőrséget. Erre

a rendőrség letartóztatta a rokkantak elnö-két, aki az elébe tárt súlyos bizonyítékok alapján beismerte, hogy összes okmányai hamisak. Nem volt sohasem tisztje az osz-trák—magyar monarchiának, amelyben, mint közlegény szolgált.

Farcu Gheorghe a rendőrségen részletes val-omlást tett, amelyben azt is beismerte, hogy nemcsak saját részére hamisított néhány ba-rátjával együtt okiratokat, hanem

igen sok hamis katonai bizonyítványt állí-tottak ki.

A bűntársakról pontosan beszámolt a rok-kantak letartóztatott elnöke, akinek vallomása alapján csapatával idéztek be különféle ura-kat a rendőrségre. Már az első kihallgatások során

letartóztatták Marian Traian volt tisztet, a Bihoreana áruosztályának vezetőjét,

akinek szintén része volt a bizonyítványok gyártásában. Kivüle letartóztattak egy volt aktív tisztet, akinek aláírása szintén szerepel a hamis okmányokon.

Több helyen házkutatást is tartott a rendő-rség, amelynek emberei súlyosan kompromittá-ló adatokat találtak arra, hogy a hamisító banda nem csak katonai vonatkozású iratokat hamisított, de másfajta bizonyítványokat is gyártott.

TÖMEGES LETARTÓZTATÁSOK LESZNEK

A rendőrség széles körben folytatja a nyo-mozást és máris sok gyanúsítottat idézett

Kegyetlen influenza-járvány dühöng Angliában

A betegség igen gyakran tüdőgyulladással, gyomorzavarokkal, sőt vakbélgyulladással is komplikálódik

London, január 8.

Angliát rendkívül erős influenzajár-vány söpri végig, amely méreteinél fogva talán csak az emlékezőtes „spanyollal” állítható párhuzamba.

Az egyébként is veszélyes ragály egyes esetekben tüdőgyulladással és gyomor-komplikációkkal jár, sőt néha vakbél-

meg. Ezek egyrészt őrizetben tartják, de bi-zonyos, hogy az egyre fölbukkanó újabb ada-tok alapján még sok embert tartóztatnak le.

De az egész országra kiterjedő titkos nyo-mozást indított meg a hadügyminisztérium is, amelynek két delegátusa érkezett Nagyvá-radra, az okmányhamisító bandára vonatko-zó eddigi nyomozás iratainak átvizsgálására. A letartóztatottak ugyanis beismerték, hogy van-nak, de olyan sok hamis bizonyítványt állí-tottak ki, hogy nem tudják azok birtokosait mind megnevezni.

Mivel így számosan vannak a hadseregben, akik hamis okmány alapján jutottak a tiszti ranghoz, a hadügyminisztérium maga külön nyomozást indított, hogy leleplezze a hamis iratok birtokosait és megszabadítsa a tiszti-kart a befurakodott hamisítóktól.

Ugy ezeket, mint a fölbujtókat, akik szin-tén szép számmal vannak, bíróság elé állít-ják, de megindul a bünyádi eljárás azok el-len is, akik évek óta magas nyugdíjat húznak a nagyváradi okmányhamisító banda írásai alapján.

13 éves kálvária után

A kultuskormány a Semmitőszék előtt deklarálta, hogy az EMKE tag-jai csakis magyarajku román állam-polgárok kell legyenek

Sándor József panaszkodik az erdélyi magyar bankokra, hogy sorsára hagyják az EMKE-t

Kolozsvár, január 8.

Az EMKE irodájában kettős arccal mu-tatkoztott be az ujesztendő. Az egyik az öröm afelett, hogy az alapszabályok ügye 13 évi odisszea után megnyugtató stádi-umba jutott. Az ujesztendő másik arcára azonban a gond és a bizonytalan jövő ag-godalmas felhői vetnek árnyékot az EMKE anyagi helyzetét illetően. Sándor József szenátor a rezignáció és a feltétlen bizakodás hangján mondja:

— Most egy szobába kellett összehúszó-d-nunk — takarékosági okokból. Így kezd-te is az EMKE és úgy látszik, most elül-ről kell kezdenie megint az egészet. Öt-venéves múlt után, amely alatt az EMKE fillérenként összeszedett ingóvagyonát, mintegy 5 millió aranykoronát, elvette a magyar állam a hadikölcsönnel, 3000 holdnyi ingatlanvagyonát pedig a román állam az agrárreformmal.

Ami kevés vagyona még megmaradt az EMKE-nek, az a bankokban van és nem képes belőle hozzájutni még an-nyihoz sem, amennyi az iroda legsze-reményebb szükségleteinek fedezéséhez kell.

Sándor József keserű igazságokat kény-telen mondani az erdélyi magyar pénzin-tézetekről:

— Nagyon divatba jött most az a fel-fogás, hogy a bankokat kimélni kell. De

az, amit az EMKE-vel csinálnak, mégis elítélendő.

Míg a száz és román bankok békében is szubvencionálták a maguk kultur-egyesületeiket, addig az erdélyi ma-gyar bankok az EMKE-vel segítették magukat.

Egyik-másik intézetnél

40—50 éves állandó betétei vannak az EMKE-nek, mégsem akarnak kiadni belőle semmit.

Egyedül az egyik kolozsvári intézet fize-tett ki az EMKE félmilliósi betétjéből 5000 lejt. A helyzet ma az, hogy az EMKE nem tud házbért fizetni, nem képes a na-gyon szerény javadalmazású tisztviselőit fizetni.

Kiderül, hogy

az EMKE tisztviselői januárban úgy kaptak fizetést, hogy Sándor József a saját zsebéből adta ki nekik és ugyan-csak ő fedezte azokat a kiadásokat, a melyek nélkül az EMKE irodáját be kellene zárni.

És panaszosan megemlíti Sándor József, hogy az egyik vidéki bank igazgatója go-rombahangu levéllel válaszolt, amikor az EMKE azt kérte, hogy legalább valami keveset utaljon ki az intézeténél elhelye-zett betétjéből.

— Tudom, hogy a bankok maguk is milyen nehéz helyzetben vannak. Mégis egy olyan fontos magyar kulturintéz-ménnyel, amilyen az EMKE, a magyar bankok annyi kivételt mégis tehetnek, hogy — ha már nem jut és sóha nem is jutott eszközbe az EMKE-t támogatni — legalább a saját pénzéből adjanak ki valamit.

A negyven éven felüli urak....

igen gyakran panaszkodnak teljesítőké-pességük hanyatlása miatt. (Sexuális neu-raszténia, impoten-cia.) A diagnózis majdnem mindig ugyanaz: a belső ki-választást szorgáló mirigyek működése-nek csökkenése vagy teljes megszűnése. Lássuk el testét az életműködéshez any-nyira fontos testis és Hypophysis-hor-monokkal, amelyek a „Titus-Perlen” nevű szerben először biz-tosított, standardizált formában találhatók. „Titus-Perlen” a tu-domány által elismert, ártalmatlan, összetett készítmény, amely tekintetbe veszi a gyógy-szerek általi potenciafokozás összes lehetsé-ségeit. Ez a gyógyszer dr. Magnus Hirschfeld egészségügyi tanácsos, az ismert sexualtudós évtizedes kutatásának eredménye. A „Titus-Perlen” nevű szer a berlini sexualtudomá-nyos intézet állandó felügyelete alatt gyárt-ják. Kapható minden gyógyszerárban, 100 darab csomagolás Lei 460.— Ahol beszerzése nehézségekbe ütközik, forduljon a vezérkép-viselethez: „Titus”, Cernăuți.

A „TITUS PERLEN” különböző alkatrészek és sokoldalú hatáskörű-sének grafikai ábrája.

Petroleum-egyezmény

Páris, január 8.

A francia—román petroleumegyezmény ügyében megindított tárgyalások sikere-sen befejeződtek. A megbízottak a létre-jött egyezményt ellenjegyezték. A végle-ges aláírásra valószínűleg szombaton ke-rül sor.

Argetoianu nagy körútja

Róma, január 8.

A pápánál történt kihallgatása után Argetoianu román pénzügyminiszter Pa-cella bíboros államtitkárát kereste föl, aki átnyújtotta neki a római IX. Pius rend nagykeresztjét. A nagyon előkelő rend-jellel a pápa tüntette ki Argetoianut.

A román belügyi és pénzügyi miniszter egyébként Rómában elért jelentős sikerei után csütörtökön délelőtt ült vonatra, hogy maga mögött hagyja az örök vá-rost. Párisba pénteken délután érkezik meg és két teljes hétig marad a francia fővárosban. Lavallal, a pénzügyminiszter-rel és a földművelésügyi miniszterrel foly-tat majd tárgyalásokat. Ha Párisban is akkora sikerrel jár majd, mint Rómá-ban, meg lehet elégedve külföldi utazása eredményével.

A francia sajtó azonban nem üdvözl-i minden fenntartás nélkül a román pén-zügyminisztert. Az Ouvre azt írja, hogy amennyiben a román miniszter Francia-országnak és Nyugateurópának Rómá-niával és Keleteurópával való igazi-együttműködéséről óhajtott tárgyalni, akkor jöttt örömmel üdvözl-i. Ha azonban azért utazik Párisba, hogy újabb kölcsönt kér-jen, akkor igen rosszul választotta meg az időpontot.

LEGBIZTOSABBAN
LEGYŐZI A
NEURALGINE
JURIST

Margit-Penzio Bucurestben

Strada Brezoianu No 8 (Bul Elisabetaról) — Erdélyiek ta-lálkozó helye. Hivatalos Esperanto Otthon 30 és 25 lejes ebéd és vacsora menük. Minden szombat este disznótor. Kifűnő konyha. Szilveszter esté-re asztal rendelések már most Tulaidonos **PERNUSI PERSA MARGIT.**

„Istenem, Istenem hol vagy?!”

RIPORT arról az emberről, akinek nincs hova lehajtania fejét

Szekelyudvarhely, január 8.

Ez a kis írás nem pályázik sem a könnyű, sem a pénzes-zacskókra.

Megszoktuk már, hogy a könnyel, Erzsébet-szágnak ezzel a devalválódott egységével nem megyünk semmire, a pénzes zacskókra való legfőbb elgondolás is, túlzott naivitás lenne részünkről.

De végignyomoztuk és leirtuk ennek az embernek egy éjszakáját, — és egyik éjszaka elmerítünk azonos a másikkal, mint egy kegyetlen fekete gyöngyör szezemei, — leirtuk, mint egy epizód, rémtörténetünk 1932-edik kötetéből, melynek szálait az élet igyekszik, nagy hozzáértéssel, minél bonyolultabbá, minél hihetlenebbé, minél hajmresztőbbé gu-bancolni, színezi.

Igen, ennek a rémregénynek, mely minden-napi folytatásaiban borzaszt és égő szemek-vel hiába lesünk valamelyik közlemény alján, ezeket a Napot, levegőt és életet, életet! adó szavakat: „Folytatása és vége holnapi szá-munkban...”

*

Rezner Domokosnak hívják és persze nem normális. Agyában egy kerek, azt a bizo-nyos normalizáló műszert, leállította a ter-mészet, valami betegség, vagy ez a tetves nyo-mor.

Ó, de azért ne higgyétek, hogy nem érez. Én láttam a husztfokos hidegtől könnyező sze-mekkel felbámulni, rózsaszínben ragyogó ab-lakokra, én hallottam monológizálni a hen-tesületek incesiklándó kirakatai előtt és egy-egy korekma meleg kályhájához oly áhi-tattal húzódik meg, mint valami istenség ár-nyékában.

Nemzetül, románul és magyarul beszél. A dereka alatti testrésze kilátszik a ruhából és tetves.

A multkor egy tányér levest adtam neki, — kihányta. Zihált és elfúló lélegzettel mon-dta: könyörgöm... inkább... egy... forcsót. Azt egy hajtszóra megitta s a demokrata, há-lás bor valami ványadt mosolyra rángatta arcát. Ez jó volt, — mondta és sapkája bel-sejéből egy cigarettavéget kaparászott elő.

Ha tudomást szerez arról a cikkről, örök ellensége leszek. Tulzotta szíremény.

Honnan jött — hova megy? Ki tudja. Itt van. És ő az az ember, akinek nincs hova le-hajtania fejét. Ezt nem hittem el és egy éj-szaka addig kísérgettem, amíg csak bírtam.

Ezt írom le az alábbiakban, a lehető legár-gyilagossággal.

*

Éjfélhez közel, egy vendéglőben akadtam rá. Kint a telefondrótok jaggattak a hidegtől. A kályha mellett ült egy csútkón és szuny-yadt. Szemöldöke néha megrándult s mikor térdéről le-lecsúszó keze a kályhához ért, fel-riadt. Ilyenkor aggódva nézett körül, a visz-zafojtott köhögéstől elvörösödött, majd rövi-desen megint belelógatta fejét a drága álom-ba.

A cigányok az egyik asztalnál filkóztak, fiábavaló szerszámaik a cimbalomra voltak halomba rakva, mint a magyar nőta főle emelt sirbánt. A töltes arcú kisbögös révedező arccal könyökölt bele a multba. A belső szo-bában városi urak vitakoztak, néha fel-fel-ebbent kacagásuk, mint megriasztott veréb-sereg, s egyikük olykor-olykor beledudolt a vendéglő áporodott szaga levegőjébe. Ilyen-kor a primás az ajtóhoz sompolygott és szé-les mosollyal beköszönt.

A pincérlány unottan tröglögte a pohara-kat. Nagy fülbevalói ritmikusan ringtak, haja kifogástalanul volt ondolálva s formái nyer-

sen, egészségesen, biztatón ütköztek át ta-padó puloverén. Az embert, a kályha mel-lett, az efféle nők veleszületett jószívűségével tűrte meg.

A fél égőre leépitett világításban csendesen halodkolt, ami még a multból, a nótából, a régi jó, duhajos, pohártörős világból megma-radt.

Éjfélkor belépett a szolgálatos komiszár. — Gátá, — mondta s kezét dörzsölve, oda-ment a kályhához.

A cigányok szedelőzködni kezdtek, a pin-cérlány ceruzájával megvakargatta fejbőré-t s eközben átgondolta a fogyasztást. Füle mel-lett megigazította a haját, meghuzogatta pu-loverét, s „fizetni uraim”-mal belépett e má-sik szobába.

Az én emberem félrebillent fejjel, édesde-den aludt.

A pincérlány kezdte kihordani a féllitrese-keket. Mikor másodszor ment vissza, megbökte a mi emberünk karját:

— Auf öreg, zárunk.

Az ember felriadt, felállt, a sapkája után nyult és — nem mozdult. Csak állt, egyik kezét az asztalra téve szerényen, illedelmesen, hálásan. Néha-néha valamit morgott.

A vendéglő teljesen kiürült, az álmos ven-déglős átvette a kasszát.

Igen, Szabó ur elmaradt hat fröccsel, — mondta a kisasszony a blokkot lapozgatva — csak ötszáz lejese volt, nem tudtam vissza-adni.

A vendéglős dühösen toha fel sapkáját a homlokáról:

— Megmondtam már, a keservit neki, hogy nitelt még édesapámnak sem adok.

A pincérlány megrándította vállait:

— Akkor tessék pénzt hagyni kint. Itt van'e, az egész lözung. — És egy pár száz lejny aprópénzt vágott le a pultra.

A mi emberünk még mindig ott állott a kályha és az asztal közti és az asztalról nagy buzgóssággal valami morzsákat söpört le, majd a tűzfű-hasábokat kezdte rakosgatni a kályha körül. Ugy látszott, hogy minden pere drága ajándék neki, amit ott töltött a köpöcsésze társaságában. Milyen jó is lenne, tavaszig ebben a szögletben söpörgetni a mor-zsákat és rakosgatni a fát. Ebben a kis me-leg birodalomban, ezzel a köpöcsésze-metro-polissal.

A vendéglős a fiókokból kihuzta a kulcsot, a falnaptárra felírta a Szabó ur hat fröccsét és megpillantotta a mi emberünket, aki éppen akkor lépett elő a homályból, mint egy falról levált árnyék. A vendéglős inkább átérve a helyzetet, mint haragosan mondta neki: „Maga is menjen a francha.”

És emberünk, következő pillanatban az ut-cán volt, hol a hasogató hidegtől vonítottak a telefondrótok. Egy pillanatig megállt, mint-ha habozott volna, aztán háttal egy villany-oszlopnak támaszkodott és hosszan nekidör-zsölt a hátát. Majd orrát elintézte, ökleit benyomta a zsebébe, nyakát behuzta és ha-tározott léptekkel elindult az állomás irányá-ba. Léptei alatt pengett a fagyott hó. Állan-dóan köhögött. Néha oly erővel, hogy neki kellett támaszkodnia a falnak. Egy kapun óvatosan belépett s végigorozkodva az udva-ron, egy pajta ajtaját kezdte nyitogatni. Iszo-nyu volt nézni az ember és a pajta küzdel-mét, a fantasztikusan megnögt vörös Hold alatt. Az ajtó be volt fagyva és az ember a körmeivel próbálta elkaparni a havat. Nem sikerült. Felállt, belefűt a markába és lassan elindult a kapu felé. Megállt, köhögött. Fel-nézett az égbe, köhögött. A pajtaajtóval való küzdelemben megizzadt s most a nyaka körül gözölgött. Aztán tovább az állomás felé. Kö-zel a házhoz, talán ott melegebb. Percről-percre hidegebb lett. Bevágott az állomás fe-lé. Végigpróbálta az összes ajtókat: mindenik zárva volt. Az épülethől csak a Morse-gép egyhangú kopogása hallatszott ki. Az ember megkerülte az épületet és átmászott egy ke-rítésen. A reggeli szerelvénnyel volt ott. Neki az ajtóknak. Zárva, zárva, zárva! Talán az il-lemhely? Zárva.

Most vissza azon az uton, amelyen jött. Hircelő tüdővel szaporán szedte lábait. Egy lélek sem járt az utcán. Az ablakok sötéten, ellenségesen hunyorogtak a holdfényben. És az ember ment az ezüsttuton. A fák remegtek a hidegtől, valahol egy kutya vinnyogva ka-part egy ajtót. Az egész város egy gondosan bezárt, kétszerráfördített kulcsu lakat volt. Egy házból órák óta hallatszott ki, mely ki-hozta a paplanok melegét. Két óra volt. Mi-kor lesz reggel? Akkor megint le lehet rogy-ni egy kályha mellé.

Egy normális agy ezt nem bírta volna ki és minden bizonnyal talált volna valamit, ami-vel felkösse magát társadalmunk egy kiszö-gelésére.

A mi emberünk egy alacsony házhoz ért. A pinceablakból rongyos szőnyegdarabokat huzott elő. Aztán felment a ház tornácára. Az egyik rongydarabot leterítette. A többivel bebugyolálta a fejét, lábait, ami rongy ma-radt: magára huzta, kezét bedugta hóna alá és lefeküdt.

Azon éjjel 26 fok hideget mértek.

És 1932-öt írtak.

Tomcsa Sándor

Már a pusztá megtekintése e különleges teaminőségnek és annak finom illata, mely a teacséséből kipárolog kellemes jólétet teremt és az elvárando élvezet jóleső érzelmét kelti.

A kö.ültekintő háziasszony a testről és szellemről gon-doskodik a Horniman-tea mindennapi használatával.

HORNIMAN'S TEA

Koncentrációs kabinet Franciaországban

Vasárnap temetik Maginot Francia hadügyminiszterét

Páris, január 8.

A hirtelen elhunyt francia hadügymini-szter, Maginot érdemeit hatalmas cik-kekben méltatják az esti lapok. Külön-ösen nemzetvédelmi tevékenységét emelik ki. Csütörtökön délelben az államtanács-ban maga Laval tartott nagy emlékbeszé-det az elhunyt fölött s azután az állam-tanács egyhanguan szavazta meg, hogy Maginotot a nemzet halottjaként fogják eltemetni.

Az államtanács ülése után közvetlenül Doumer elnök kereste föl a ravatalt és belyezett koszorút Maginot tetemére.

A temetés vasárnap délelőtt lesz. A ko-porsót ágyutalpon viszik a temetőbe, ahol csak Laval tart beszédet. A temetés után — amint a Matin írja, — Laval benyújtja az öszkormány lemondását, a megbí-zást azonban újra ő kapja meg azzal az elnöki kívánsággal, hogy széleskörű kon-centrációs kabinetet hozzon össze.

Aradon szabadon sétálnak és garázdálkodnak az elmebetegek, mert az orvos-polgármester ezt így akarja...

Aradváros érdekei, a gyógyíthatatlan betegek és a konkurrencia Aradon pusztulni kell az egészséges ötleteknek

Arad, január 8.

Ismeretes, hogy Romániában lehetetlen állapotok uralkodnak az örültek ápolása terén. Súlyos elmebetegeket csak az ország területén felállított néhány elmeegógyin-tézet vehet fel ápolásra, márpedig ezek-nek az intézeteknek száma oly csekély, hogy — különösen tekintettel az általa-nos takarékosagra és túlszűfoltásra, — ilyen zárt intézetbe szinte nem is lehet bejutni! A közkórházak idegosztályai hathónapon tul gyógyuló betegeket nem vehetnek fel, az elmeegógyintézetek be-tégtétszáma betölti, de meg gyógyíthatat-lan betegeket nem is lehet felvenni a feun-álló törvény értelmében, így azután a szó legszorosabb értelmében

az utcákon sétálnak az elmebetegek, akiknek elhelyezése lehetetlen

otthon pedig képtelenek megfelelően ápolni, őrizni a betegeket.

Nemrég történt meg Aradon hogy egy ismert aradi nő s egy fiatal férfit mindketten veszedelmes elmebetegek, a zsombolyai zárt intézetből egy heti keze-lés után „gyógyultan” kiildötték haza s most itthon veszélyeztetik a közbizto-ságot.

Rendegégy ilyen szerencsétlen éi Aradon, akik családjaikat szinte tönkreteszik s éppen ez a súlyos helyzet adta két fiatal aradi orvosnak, dr. Singer Józsefnek és Bodea János dr-nak azt a gondolatot, hogy

Aradon egy gyógyíthatatlan betegek szanatóriumát létesítsenek minélzok számúra, akiket hat hónap alatt nem lehet meggyógyítani s akiket ezért ál-lami kórház fel nem vehet!

A két orvos beadta a kérvény, a sza-natórium ügyében a város egészségügy-i tanácsához, ahol helybenhagyták a terve-keket, mire a két orvos házat bérlet, beren-dezkedett, súlyos költségekbe v-rté ma-gát.

És ekkor lépett közbe Radu dr., aki hirtelen rájött, hogy a város érdekeivel ellentézik az, hogy Aradon ne legyenek földönfutók a betegek! Radu dr. aki na-pokig hagyta Aradot a hóleben fürdeni és itt elfelejtette megvédeni a közérde-keket, most gyorsan határozott. Átkérte az egészségügyi tanácsot az ügy iratáit és sikerült megállapítania, hogy

a szanatórium, amely csakis olyan be-tegeket vesz fel, amelyeket állami és városi kórház fel nem vehet, tehát, hogy a szanatórium konkurrál a városi és megyei kórháznak...

Ennek a megállapításnak alapján az-után megtagadta a szanatórium felállítá-sának engedélyezését Radu Corneli dr., aki kezében az operációs késsel buzgón örököl a „konkurrencia” felett s leka-szabol mindenkit, akinek egy egészséges, hézagpótló ötlete van...

(b. k.)

Gyanus csomagok Mussolini részére

Newyork, január 8.

A newyorki bünyügyi rendőrség szikra-távíron értesítette a francia rendőrséget, hogy az amerikai partoktól elindult Ex-calibre nevű gőzös fedélzetén két Musso-lininek címzett csomag van. Tekintettel arra, hogy a francia rendőrség a napok-ban több merényletre készülő olasz anti-fasistát tartóztatott föl, az a gyanu me-rült fel, hogy a Mussolininek címzett cso-magok pokolgépet tartalmaznak.

A gőzösöt péntekre várják Marsoille-ben. A francia rendőrség szakértők fel-ügyelete alatt veszi át a gyanus csoma-gokat s csak alapos vizsgálat után cu-gát további utjukra abban az esetben, ha — ártatlan tartalmuk van.

Református Kórház Sorsjáték

Főnyeremény egy millió lei!

Egy sorsjegy ára 100 lei.

Tanulmányozza át a nyereményjegyzéket! Belátatlan hogy ilyen nyeremények re-ményében érdemes száz leit kockáztatni.

A húzás január 20-án lesz.

Siessen megvenni sorsjegyet. Száz lei beküldése ellenében postán is megrendelheti a sorsjegyirodából: Cluj-Kolozsvár, Sir. Bratianu 51.

300 nyeremény	300 Lei	90,000 Lei
200	500	100,000
30	3000	90,000
10	5000	50,000
10	10000	100,000
5	20000	100,000
2	50000	100,000
1	1,000,000	1,000,000

558 nyeremény

Lei 1,630,000

miért? csak 13500 LEI

CLARION

lip.45•RADIO

3 első amerikai rádió mely 2000m-ig fog

mert? AZ ELSŐ 200 DRB. HOSSZU HULLAMU KÉSZÜLKÉST A KÖZÉPHILKATU KÉSZÜLKÉK ARÁBAN HOZZA RENDES AD. FORGALOMBA

TIP 45 (2000m) 15.500 LEI

TIP 40 (600m) 13.500

98% pure tone

RADIOGLOBUS-BUKAREST

ENERGIA Brassó, Kapu-utca 8

Közgazdaság

Ha nincs ló, jó az — öszvér is...

Az ideiglenes román-német szerződés is jelentős előnyöket biztosít Erdélynek

Ujabb piacok nyíltak meg az élőállatkivitel és a tengeri-export számára — A Németországból importált ipari cikkek egyrészének ára meg fog olcsúlni az új szerződésben előírt vámleszállítások miatt

Bukarest, január hó 8. Röviden jelentettük már, hogy hosszas nehézségek után sikerült aláírni Berlinben a német-román kereskedelmi egyezményt, amely a román élőállat és gabonakivitel számára új eladási piacokat nyit meg. Az újonnan megkötött szerződés legnagyobb hátránya, hogy csak ideiglenes jellegű és távolról sem biztosít Románia számára olyan előnyöket, mint amilyeneket az eredetileg tervbe-

vett preferenciális vámszerződés biztosított volna.

A végleges kereskedelmi szerződés megkötésének olyan politikai háttere van amelyre az új egyezmény részletes ismeretése előtt fontosnak tartjuk néhány szóban kitérni, hogy ezzel is vázoljuk, miképpen néz ki a nemzetközi együttműködés a zöldségtől elpuffogatott jelszavak köntöskében és hogyan fest az a valóságban...

Gazdasági együttműködés nemzetközi megértés nélkül

Talán fölösleges ismertetnünk azokat az okokat, amelyek Romániát arra kényszerítették, hogy preferenciális alapon vámszerződéseket kössön azokkal az államokkal, amelyek különösen gabonát vásárolnak nagyobb mennyiségben külföldről. Az egyre súlyosabbá váló mezőgazdasági krízis tette ezt szükségessé. Preferenciális vámszerződés azt jelenti, hogy a szerződést aláíró államok kölcsönösen vám-könnyítéseket nyújtanak azon ipari cikkek behozatala számára, amelyeket az illető állam nagy mennyiségben termel kivétel számára is. Románia gabonára és élőállatra kért preferenciát, míg Németország különösen egyes ipari cikkek vám-tételeinek leszállítását szorgalmazta.

A német-román gazdasági tárgyalások még a Maniu kormány alatt indultak meg. A tárgyalások kezdetén azonban, Briand

egy szép napon bejelentette a francia kamarában, hogy a német-román preferenciális vámszerződés létrehozását meg fogják akadályozni.

És tényleg: két napra rá megszakadtak a tárgyalások. Románia erre Franciaország-

hoz fordult. Mezőgazdasági kölcsönt kért. Igéretet kapott, de semmi egyebet. Erre újra tárgyalni kezdtek Németországgal, amely a legképtelenebb előnyöket helyezte Romániának kilátásba, mert ezzel precedenst akart teremteni a gazdasági „Anschlussra”, amely csak később robbant ki. Másfelől folyt az a tárgyalások. Végre befejeződtek és egy szép napon megkötötték a szerződést. Most azonban újabb sakkhúzások álltak el a preferenciális vámszerződés megvalósulásának útját.

Románia szövetséges államainak egy-része és így elsősorban Csehszlovákia egyszerűen megtagadta a preferenciális vámszerződés elismerését, holott jól tudta, hogy ez Románia mezőgazdaságán óriási lendítést hozna.

A kisanant vezető államnak ellenállása miatt tehát az eredeti szerződést nem lehetett érvénybe lépíteni és így ideiglenes szerződést kellett hamarjában nyélbeütni.

Ezt írták alá a napokban és amely január 1-ével életbe is lépett.

Amit Románia kapott...

Az új német-román egyezmény, amelynek szintén preferenciális jellege van, különösen Erdélyt és a Bánságot érdekli közelebbről, mert elsősorban az állatkivitelre vonatkozólag tartalmaz nagytöbbségű intézkedéseket. Nézzük tehát először, hogy mit nyert Erdély és Bánság állattenyésztése az új preferenciális vámszerződés nyomán.

Németország megengedi, hogy évente ugyanolyan kontingent meghaladó marhahúst szállítsunk az országba, mint a mennyire Dániának joga van. Tudni kell azt, hogy a német husipiac legnagyobb szállítója Dánia volt a múltban is. Sőt, mi több, a szerződés kimondja, hogy a mennyiben a német piac nagyobb mennyiségeket is felvenne, mint ez a kontingens, úgy

utólagos megegyezés esetén a bevételre engedélyezett mennyiséget emelni lehet.

A romániai vágott marhát csak Boden-

bach határállomáson keresztül szabad Németországba bevinni.

Az intézkedés tehát azt jelenti, hogy

Románia eddig vágott hus-kontingenseinek majdnem kétszeresét szállíthatja Németországba, ami az erdélyi és bánsági huskivitel jelentős mértékben elő fogja mozdítani.

A szerződés egy másik pontja kimondja, hogy

Románia évente 80 ezer felyagott disznót exportálhat Németországba az ottani húsfeldolgozó üzemek ellátására.

Ezzel szemben korlátlan mennyiségben lehet Németországba lovat, szamarat és öszvért szállítani. Ezeknek az élőállatoknak az importja természetesen bizonyos feltételekhez van kötve. Elsősorban az állatok meg kell üssék a megfelelő korhatárt, továbbá eleget kell tenniük különböző egészségügyi feltételeknek is.

Élő bivalytelehen is lehet exportálni. de csak azokról a területekről, amelyeket a két állam megbízottai közösen

meghatároznak. A német kormány egy hivatalos orvosszakértőt fog Romániába küldeni, aki egészségügyi szempontból fogja majd felülvizsgálni a Németországba irányított élő bivalyteleheneket.

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS GABONAKIVITELI INTÉZKEDÉSEK

Az új német-román preferenciális vámszerződésnek egy speciális pontja foglalkozik az élőállat kivitel egészségügyi ellenőrzésének szabályozásával. A német kormány különösen a szárnyasok bevitelét ellenőrizni szigorúan egészségügyi szempontból. Románia a jövőben csak a német kormány által hivatalosan elismert hízaladéknak szállíthat szárnyasokat. Ezek a hízaladékok megfelelő egészségügyi felügyelet mellett értékesíthetők majd az árut a belföldi fogyasztó piacon. Ezzel kapcsolatban még meg kell említenünk, hogy csak olyan disznóhúst szabad Németországba bevinni, amely a román állam által hivatalosan elismert vágóhidakról került ki.

Németország mindezeket felül számos könnyítést biztosított Romániának az élő állat és vágott hús-tranzitáló szem-on-tából. Ez azt jelenti, hogy a román élőállat és vágott húsának Németországon keresztül való átszállítását nem fogják olyan nagy szállítási díjtétel alá vetni, mint a múltban, amellyel pedig a szállítási formalitásokat is megkönnyítik.

A szerződésnek teljesen különálló része foglalkozik a gabonakivittel. Mint jelentette a B. L.,

Románia ezentúl havonta mintegy tízezer vagon tengerit szállíthat majd Németországba.

Köztudomású, hogy Románia mezőgazdaságának egyik legégetőbb sulyos problémája a tengeri értékesítése volt, tekintve, hogy az ország mezőgazdasága ebből a mezőgazdasági termékből rendelkezik a legnagyobb fölöslegekkel. Míg a buza-fölséget minden különösebb nehézség nél-

kül eladhattuk, addig ezer vagon számára hever eladatlanul az országban a tengeri termék, amelynek egyik legfőbb felvevő piaca egész Európában Németország Romániának tehát elsősorban az volt az érdeke, hogy tengeri fölöslegének elhelyezéséről gondoskodják, ami a Németországgal megkötött szerződés folytán bizonyos mértékben sikerült is.

AMIT ROMANIA NYUJTOTT NEMETORSZAGNAK

A preferenciális rendszer értelmében Romániának is kellett bizonyos vámelőnyöket nyújtani Németországnak. A szerződés megkötése alkalmával számos német ipari cikk behozatali vámját csökkentették. Ennek általános szociális szempontból is meg van a maga elvitathatatlan jelentősége, mivel

a vámleszállítás folytán számos külföldről behozott ipari cikk ára is automatikusan esni fog.

Igy többek között leszállították a pléhdobozokban pácolt heringeket, a különböző cserzett finom bőr és lakt-bőrök, továbbá a festetlen gyapjuszálak behozatali vámját.

Olcsóbbá tették a női pamutharisnyák behozatali illetékeit, tekintet nélkül arra, hogy ezek milyen mennyiségű selyem anyagot tartalmaznak.

Módosították a fésűk, az esernyő készítéséhez szükséges anyagok, a vetésre szánt nemesített burgonya, a selyemfonóshoz

Rádióműsor SELECTODE... a neve egy új, változó meredekségű vevőcső-típusnak

Rövid idő előtt megjelent a rádiópiacra egy új magasfrekvenciájú vevőcső, amelyik egyenletesen változó meredeksége által ünnök fel és különböző cégek hozták forgalomba. A „SELECTODE” név, amelyet a szakvilág elfogadott, nagyon helyesen jelöli meg ezen új típusú vevőcső kitűnő tulajdonságait: eszkentése a más állomások által előidéztet zavaró jelenségeknek, (keresztmoduláció), tehát emelkedése a selektivitásnak.

A „SELECTODE” szó tehát nem egy cégjelzés, vagy egy márká megjelölése, hanem egy új vevőcsőtípus fogalma, amely a következő években előreláthatólag messzemenő használatra fog találni.

VASÁRNAP, JANUÁR 10.

BUKAREST. 11.15: Gyermekek negyedórása. 11.30: Bibliamagyarázat és tempómi karének. 12: Zenekari hgv. 13: Gramofon. 17: Mezőgazdasági előadás. 18: Könyv és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könyv és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Operett-est. — BUDAPEST. 10: Hírek, kozmetika. 11: R. kath. istentisztelet. 12.15: Evangélikus istentisztelet. Utána: Zenekari hgv. Szünetben: Papp Jenő heti rádiókrónikája. 15: Gramofon. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.45: Magyar táncok és dalok és a rádiószabadegyetem előadásorozata. 18: Cigányzene. 19: Mikrofónriport Szombathelyről. Bevezető beszédet mond: Mikes János megyéspüspök. 21: Sport és löversenyeredmények. 21.15: Az operaház zenekarának hgv. Részletek klasszikus operettekből. Közreműködik Sebők Stefi és Szűcs László. 23: Fejes-szalózenekar, Toll A. cigányzenekara. Kalmár Pál közreműködésével. — BÉCS. 10.30: A bécsi kamarakórus hgv. 11.30: A bécsi szimfonikusok hgv. 13: Gounod: „Faust” c. operája gramofonon. 16.30: Holzer-zenekar.

FEJFÁJÁSOK

Idégszába, influenza, rheumás fájdal-mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-tel
ANTINEVRALGIC

Által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 17171

szükséges gépalkatrészek egyrészének, valamint néhány fajansz és egyéb percel-lámból készült dísz tárgyak illetéket.

Végül pedig az alábbi árucikkek behozatali vámját szállította le a román kormány:

Magas feszültségű elektromos izolátorok, sterilizált gyógyszeranyagokhoz szükséges üvegcsek, a különböző szintű uborkás és befőttes üvegek, laboratóriumi munkákhoz szükséges különböző fuvott üvegek, cipőgombolók, tejes kannák, petroleum lámpácskák, emaillozott vaslemezről készült reflektorok, bányákba szükséges acetilin lámpák, cinkelt dobozok és bidonok, nikkelezett bicikli pumpák, különböző nikkel ollók, menet vágó és csavar faragó készülékek, különböző mérő eszközök, automata mérlegek, házi használatra szükséges elektromos készülékek, villanyos vasalók, galyan elemek, különböző nyomdai felszerelések, betűk, spáciumok stb. ajtó és ablak garnitúrák, főző edények, alpakka evőeszközök, petroleum és gáz rezsók, fürdőszoba kályhák, különböző álló lámpák, különböző ceruzaneműk, dohánytárcák, valamint fémből készült játékaruk vámját.

A fentebbi kimutatás azt igazolja, hogy szociális szempontokból számos elsőrendű közszükségleti cikk behozatali vámját szállították le. Így különös fontossággal bír az elektromos házfelszerelések vámleszállítása, tekintve, hogy ezek a közszükségleti cikkek a vámenedmények folytán minden bizonnyal meg fog-nak olcsóbbodni.

Erre pedig szükség volt, mert a mai árak mellett a közép és szegényebb osztályok számára hozzáférhetetlenül drágák voltak. A pamutharisnyák vámtételének módosulása szintén nagy jelentőségű, mert ez lehetővé fogja tenni a nagy tömegek részére azt, hogy ezt az elsőrendű ruházati cikket az eddiginél is olcsóbban szerezzék be.

Seres Miklós.

18.35: A Galimír-vonósnégyes kamarazene hgv. 21.15: Strauss János: „A szerelem dala” c. operettje. 24.15: Kaiser-zenekar.

HÉTFŐ, JANUÁR 11.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Zenekari hgv. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Kamarazene. 21.30: Előadás. 21.45: Hárfá. 22.15: Kamarazene. — BUDAPEST. 10.15: Zenekari hgv. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Gramofon. 17: Asszonyok órája. 18: Révész Béla előadása. 18.30: Szalózenekari hgv. 20: Német nyelvtanítás. 20.30: Bevezető előadás a filharmonikusok hangversenyéhez. 20.40: Filharmonikus hgv. 1. Bach—Vivaldi: Négyzon-gorás hgv. 2. Brahms: F-dur szimfónia. 3. Rádó Aladár: Gordonkaverseny. 4. Ravel: Bole-ro. 23.15: Hgv. közvetítés Newyorkból. 24.15: Bura Sándor cigányzenekara. — BÉCS. 12.30: Faltl-vonósnégyes. 13.40: Rose Pauly-Dreesen hanglemezek. 14.10—15: Gramofon. 18: A Broadway-Boys táncmuzsikája. 21: Hgv. közvetítés Berlinből. 22: Bécsi karnevál. 23.15: Hgv. közvetítés Newyorkból.

KEDD, JANUÁR 12.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könyv és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könyv és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Zenekari hgv. 21.30: Előadás. 21.45: Enek-hgv. 22.10: Zenekari hgv. — BUDAPEST. 10.15: Hgv. Kertész Ila, Tábor Frigyes (ének) és Schweitzer Oszkár (benedű) közreműködésével. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Weidinger-szalózenekar. 16.30: Mese-délután. 18: Novellák. 18.15: Kelemen Lajos magyar dalokat énekel, Kurina Simi cigányzenekarának kíséretével. 19.30: Wagner: „Mesterdalnokok” c. operája. Utána: Farkas Jenő cigányzenekara. — BÉCS. 12.30: Silving-vonósnégyes. 13.40: Dohnányi Ernő hanglemezek. 14.10—15: Részletek német operákból. 16.20: Josef Hueber baritonista hgv. 19: Hgv. Brahms műveiből. 19.40: Käthe Hye zenés tornaóra. 20.10: Felix Salten két egyfelvonásos. 21.35: A motornélküli repülés. 22: A bécsi szimfonikusok Strauss János hangversenye. 23.15: Pauscher-zenekar.

Szerda, január 13.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könyv és

román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Zongoraszóló. 21.45: Operettáriák. 22.15: Hegedű hgv. — Budapest. 10.15: Az 1. honv. gy. ezr. zenekara. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Szergej Szmirnov balalajka-zenekara. 16.30: Morse-tanfolyam. 17.10: Csevegés. 18: Buda László előadása. 18.20: Hgv. Kacsóh Magda (ének) és Sonkoly István (hegedű) közreműködésével. 19.50: Olasz nyelvtanítás. 20: Magyar Imre cigányzenekara. 21.15: Színműelőadás a studióból 25: Az operaház zenekara. 1. Puccini: Manon. 2. Strauss Richárd: Walzer a Rózsavagáról. 3. Meyerbeer: Fáklya-tánc. 4. Csajkovszky: Barkarolla és Dal szöveg nélkül. 5. Bizet: A gyöngyhalász. 6. Cantu: Invokazione. 7. Rubinstein: Melodie. 8. Rimszkij-Korsakov: Scherzo. Utána: Sovánka Nándor cigányzenekara. Bécs. 12.30: Buchbinder-vonósnégyes. 13.40: Hans Duhan hanglemezek. 14.10—15: Operetttrészetek gramofonon. 17.50: Afrikai zene. 18: Sommer: zenekar. 19.05: Első segély-nyújtás gázmérgezések esetén. 20.35: Ch. Suk slágereket énekel. 21.05: A bécsi filharmonikusok hangversenye. 23.05: Esti hírek. 23.20: Gaudent-jazz.

Csütörtök, január 14.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Erdélyi német muzsikusok hanglemezei. 21: E. H. Müller dr. előadása. 21.15: Berthe Bock énekhangversenye. 21.30: P. Pischter: Szimfónia. 22: M. Capesius dr.: Erkölcök és hagyományok. Maurer G.: Menüett. Berthe Bock: Ariák. — Budapest. 10.15: Gramofon. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: Gramofon. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 17: Mesedélután. 18: Mezőgazdasági előadás. 18.30: A rádió házikvaritettjének hangversenye. 19.30: Angol nyelvtanítás. 20: Malcsiner-jazz. Weigand Tibor közreműködésével. 21: Helati Jenő felolvasás. 21.30: Hgv. közvetítés Belgrádból. 23.30: Pontos időjelzés, hírek. Utána: Koczé Antal cigányzenekara. — Bécs. 12.30: Cerda-vonósnégyes. 13.40: Max v. Schillings vezényel (gramofonhangverseny). 14.10—15: Tiroli dalok. 16.30: Sántha János (basszus) és Jaro Schmied (hegedű) hangversenye. 18: Saljapin hanglemezek. 20.25: Hummer zenekar. 21.40: Leo Perutz mikrofon-novellája. 22.10: A Sedlak-Winter vonósnégyes Haydn hangversenye. 23: Esti hírek. 23.15: Táncmuzika.

PÉNTEK, január 15.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Zenekari hgv. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Zenekari hgv. Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Verdi „Aida” című operája. — BUDAPEST. 10.15: A budapesti hangverseny-zenekar hgv. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Hgv. Némethy Anna (ének) és Pázmán György (zongora) közreműködésével. 17: Felolvasás. 18: Bura Károly cigányzenekara. 19.15: Gyorsirótanfolyam. 20.30: Drechsler Ottó németnyelvű előadása: A magyar anekdoták története. 21. Mándits-szalonzene. 22: Kiss Ferenc előadói estje. 22.45: Időjelzés, hírek. 23: Feuermann Emánuel gondolkavirtuóz hangversenye. Utána: Tölj Árpád cigányzenekara. — BÉCS. 12.30: Brunner-vonósnégyes. 13.40: Efrém Zimbalist hanglemezek. 14.10—15: Gramofon. 16.35: Gyermeke. 18: Geiger-zenekar. 20.40: Kack Smith (suttogó bari-ton) hanglemezek. 21.15: Kinzl „Urvasi” című operája. 23.45: Táncmuzika.

SZOMBAT, január 16.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 17: Ifjúsági előadás. 18: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Jazz. 22: Előadás. 22.15: Román zene. — BUDAPEST. 10.15: Póztás-zenekar. 10.30: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: A Városi Színház férfikarának kvartettje. 17: Gyermeke. 18: Székely Wladimir előadása. 18.30: Horváth Rezső cigányzenekara. 20: Rádióamatőrpósta. 20.30: Ilg a Zeneművészeti Főiskoláról. Tóth Erzs (ének). Kálmán Mária (hegedű) és Gerő Mártha (zongora) közreműködésével. 1. Kodály: Nyári est. 2. Haydn: Hegedűverseny. 3. Beethoven: Apróságok. 4. Kodály: Két magyar dal. 5. Weber: F-moll koncert. 21.45: Külpolitikai negyedóra. 22.45: Időjelzés, hírek. Utána Bura Károly cigányzenekara. 24.15: Gramofon. — BÉCS. 12.30: Mayer—Aichhorn-zenekar. 14.15—15: Renato Zanelli hanglemezek. 16.45: Angol népzene gramofonon. 17.15: A bécsi szimfonikusok hangversenye. 20.15: Florizel v. Reuter hegedűszonátáját játszik. 21.05: Weinberger „A pillangó” című operettje. 23.20: A Korngold-jazz slágerhangversenye.

Sport

Vihar a magyar sportolók olimpiai kiküldetése körül

Brassó, január 8.

Részletesen ismertettük tegnapi számunkban a magyar minisztertanács határozatát, mellyel utját vágta annak, hogy a magyar sportolók a losangelesi olimpiáson megjelenjenek. Mint előrelátható volt, a határozat rendkívüli izgalmába hozta az egész magyar sporttársadalmat és élénken kommentálják legfelsőbb hivatalos fórum intézkedését.

Az illetékes sporthatóságok azonnal érintkezést kerestek a miniszterelnökséggel, hogy tisztázzák a határozat homályos pontját: arról van-e szó, hogy csak a hivatalos pénzbeli segítséget tagadják-e meg az olimpiai kiküldöttektől, vagy pedig egyáltalán nem engedik meg a losangelesi olimpiáson való részvételt, még azon esetben sem, ha a sportszövetségek maguk teremtik elő a kiutazás költségeit?

Ezen utóbbi kérdés főként azért bir nagy fontossággal, mert éppen most folytat az előkészületek arra, hogy társadalmi uton létesítsenek megfelelő alapot az olimpiai költségekre.

A magyar sportkörök különösen az amerikai magyarság anyagi támogatásától reméltek sokat és a valószínűségi számítások azt igazolják, hogy reményeiknek nem is volnának hiábavalóak.

Most a minisztertanács határozat értelmezésétől, illetve alkalmazásától függ, hogy a magyar sportkörök a külföldi gyűjtést megindíthatják-e? Az illetékes sportvezetők még mindig optimisztikusan nyilatkoznak és fenntartják a reményüket, hogy a minisztertanács nem fog akadályt gördíteni az olimpiai kiküldetés elé, ha a pénzt a sportszövetségek teremtik elő.

Mindenesetre a jelenlegi valutáris viszonyok is akadályt képeznek, mivel tartanak attól, hogy a társadalmi uton gyűjtendő pénz ellenében sem fog a kormány megfelelő mennyiségű külföldi devizát rendelkezésre bocsátani.

Felvetődött a magyar sportkörökben az az ötlet is, hogy az olimpiász előtt és közvetlenül utána külföldi, főleg amerikai turákat kössenek le, hogy ezek jövedelméből fedezni lehessen a költségeket. Az olimpiász előtti tura azonban a sportszerűség rovására mehet és tartani lehet attól, hogy a versenyzőket az olimpiai nagy összeütközés előtt letörné és nem tudnák teljesítőképességüket megfelelően kifejteni.

A közeli napokban mindenestre tisztázódnia kell a kérdésnek, hogy a magyar sportolók mehetnek-e Los Angelesbe, vagy sem?

Szerkesztői üzenetek

Régeni György, előfizető. A kiadóhivatal kéri közölje pontos címét, hogy kívánságát elintézhesse.

F. T. A kolozsvári mentőegyesület vállalata a sorsjatek.

I. F. Moreni. Tanfolyam jelenleg itt nincs, s arról sem tudunk, hogy egybeült volnának. Ellenben vizsga valószínűleg májusban lesz Brassóban, ha kellő számban jelentkeznek vizsgázók. Idejében forduljon információért Fabritius Gusztáv mérnökhöz, Braşov, Str. Bruckenthal 7. Szakkönyvekről szóló jegyzéket a B. L. könyvsztyálya fog küldeni.

Fortuna. Kéri Pál Bécsben tartózkodik; talán az Arbeiter Zeitung címére küldhet neki levelet. Esetleg az Az Est szerkesztőségétől tudhatja meg közelebbi címét. Sorsjegyeiről közelebb.

I. Z. Tessék sorsjegyei számát közölni és megizenjük, nyertek-e, vagy sem. — Nagy anyaghalmaz miatt nem közöltük az említett jegyzéket.

Napsugár. „Eszményképem” című verse csöppet sem ideális. Előbb helyesen írni kell

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állás keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Vennék könnyű használt kocsit 1 lónak. Cím 16462 szám alatt a brassói kiadóban.

„HALLO” Földművesek és földbírtokosok!

A nemes prém állattenyésztés biztosítja Önöknek a biztos többletfektetést a jövedelmező ezüsttróka tenyésztéssel. Elérkeződni a Norvégiai Mona Pelsdyr farm dévai fióktelében, Str. Eminescu 11, ahol az állatok is megtekinthetők.

Hármas tükrösszekevény, amerikai írszital, sürgősen eladó. Brassó, Alsó-Fővény-u. 1. 16472

Allást nyer

SZÖVŐMESTER vagy teljesen önállóan dolgozó jó VOR-ARBEITER azonnalra keresetkétik. Ugyiszint venni lehetleg Linksantriebű duplaszéles SZÖVŐGÉPET (revolver szűkségű). Ajánlatok Schwartz Béla, Satu-Mare P. Bratianu 18 küldendők. 16447

Azonkai belépésre mindenes SZAKÁCSNÖT keresek. Cím Mozes Henrikné Hozhiz. 16451

Tanulóleányokat és munkásokat keresek Rejane, Bukarest, Calea Victoriei 14. 16478

Lakás

Kiadó butorozott szoba, fűtés, világítás, fürdőszoba használat, nagyon olcsó áron. Bukarest központjában. Érdekldni Str. Carol 58. Magazin Trainic. 16454

Brassóban különbejáratu butorozott szoba, fürdőszoba használat, kerestetik. Ajánlatokat „Ármegjelölés” jelígre a brassói kiadóba. 16473

Könyvek

Biri néni szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára köve 150 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. 14048

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágyelv, stb. Ára színes borítóval 40 lej.

A TUNDERUJJAK állandóan kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. A legjobb magyar női kézmunka lap ára 45 lej. Vidékre portóra a pénz előleges beküldése mellett 50 lej.

Petőfi összes költeményei egész vászonkötésben 65 lej, utánvételt 85 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

B. L. Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidualalatának kiadása és eladója, nyomdász, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Déa: Str. S. Barnutiu 10. (Oszán Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). Marosvásárhely: Benjámín Árpád Str. Berarie 1 (Sórház-u.) — Nagyszeben: Strada Turului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad. Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Csokonai-u. 10. (Várad József). — Szilágysomlyó (Hesperia Ernő) — Torda: Str. Regele Ferdi-nand 25. (Denes József.)

Központi szervezők. pénzügyi és jogi tanácsadók: Bartha Géza, Dán Mózes. HIRDETÉSEKET telvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Braşov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban: (szerk. és kiadóhivatal) 1—77 és 82
Bucureşti—Bukarest 1, Boulevardul Schitu Măgureanu 21. — Telefonszám: 363—64

Esős napok, nedves ruha, nedves cipő, megannyi veszély. Meghűlés, vértelenség, rheuma, ischias. Mindenünk fáj, mellünk elszorul, fuldoklunk. Enyhítsük hamar ezt a rossz érzést. Kenjünk mellünkre Sloan's Liniment! Melegít, mint a napsugár, oldja a congestiót, megszünteti a fájdalmat.

SLOAN'S LINIMENT

Egy üveg ára 75 Lei.— megöli a fájdalmat

SOOS ALFRED

női fodrász. Brassó, Hirsch-utca 16.

Tartós hullámokban speciálista, fejmosás, manikűr, hajfestés és mindenféle hajmunkák.

Kihullott haját megveszek!

megtanulnia, hogy akarjon valamit írni. S ha megtanult, verset semmikép se írjon.

N. B. Addig nem válaszolhatok érdemileg, míg a cikket magát nem olvastuk. Ha érdekes, közérdekű és aktuális s amellet jól meg is van írva, közöljük.

Elpáhol szerelmes kezdetű közlése nem olyan természetű, hogy azzal nyilvánosan kellene, vagy lehetne foglalkozni. Magánügy, melyet már Ön is magánaton elintézt.

Őzo. Dézi S. Mária, Kézdivásárhely. Brassóban elveszett és Miklós Lajos által (lakik Brassó, Plevna-u. 11.) megtalált Carte de identitate-ját több irattal átveheti a B. L. szerkesztőségében.

Szépitse meg otthonát

és vásároljon az Áruforgalmi (Czell) Bank, Brassói Takarékpénztár és Szebeni Takarékpénztár betétkönyvei ellenében

ORENDI M. és Trsa

cégnél,
Brassó, Str. Regele Carol (Kapu-utca) 60.

A „Liliput” olvasólámpa

A „LILIPUT” OLVASÓLÁMPA egy igen praktikus, csinos és aránylag olcsó ajándéktárgy. Használható a könyv fedelére kapcsolva. Puhakötésű könyveknél néhány lapot összefogva, könnyen felkapcsolható, sőt a könyv kiolvasott lapjai is lefoglalhatók a lámpa kapcsával. A lámpa egy megfelelő hosszúságú vezetékkel és kontaktussal van ellátva. Ernyője minden irányban forgatható, miáltal a fényt tetszés szerint vetíthetjük, úgy szabályozhatjuk, hogy az kizárólag az olvasmányt világítsa meg. Az esetleg ugyanazon szobában tartózkodó többi személyeket a lámpa fénye nem zavarja.

HAZASTÁRSÁK a „Liliput” használata által nem zavarják egymást az alvásban és ezáltal megszünteti a családban a mindennapos surlódásokat.

A „LILIPUT” lényegesen kevesebb áramot fogyaszt, mint a közönséges éjjeli szekrénylámpa és ezáltal igen hamar amortizálódik.

A „LILIPUT” az ágyban a legideálisabb olvasólámpa.

Villanygőg gyanánt általában a gömbölyű, homályos Mignon-foglalatú, 15 Wattos körtét használják.

A „LILIPUT” OLVASÓLÁMPA ÁRA 260.— Lei és kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában
(Kapu-utca 56—58 az udvarban)

ÚJ KÜLDEMÉNY

KÜLFÖLDI SKI

érkezett, amelyet előrehaladott szezon miatt a következő áronak árusítunk ki:

KÉSZEN FELSZERELVE, KÜTÉSSEL:

4—8 évig,	120—140 cm.	Lei 400
8—12	150—160	450
12—15	170	550
Női	180—190	650
Férfi	200—210	750

HERMANN GUST

Fotó- és sportáruház
BRASSÓ, KOLOSTOR-UTCA 1. SZ.